

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

Tampereen kaupunkiseudun esi- ja perusopetuksen seutuvertailu 2023

Henrik Hiekkataipale

Tietojen kerääminen ja vertailun laatiminen

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Vertailu käsittää esi- ja perusopetuksen tiedot, painottuen perusopetukseen.
- Vertailussa käytettävät talous- ja toimintatiedot on kerätty suoraan kaupunkiseudun kunnilta keväällä ja kesällä 2024.
- Toimintatietomäärittelyiden laadinnassa on hyödynnetty Kuntaliiton laatiman Kouluikkunan tunnuslukujen määritelmiä. Kerättävät tiedot poikkeavat niistä kuitenkin joltain osin.
- Kustannustiedot perustuvat Tilastokeskuksen keräämiin ja määrittämiin talous- ja toimintatilaston tietoihin.
- Lähtökohtaisesti tiedot ovat vertailukelpoisia, mutta kuntien toisistaan poikkeava tapa järjestää toimintaansa vaikuttaa vertailukelpoisuuteen, mikä on syytä muistaa tulkintoja tehtäessä. Luvuista ei voi tehdä johtopäätöksiä ilman, että niihin liittyvä viitekehys on tiedossa.

Vertailun tarkoitus

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Vertailun tavoitteena on kehittää helposti hyödynnettävä yhteenveto perusopetuksen keskeisistä tunnusluvusta.
- Yhteenvedossa on mukana sekä toiminnallisia vertailutietoja että taloudellisia tunnuslukuja.
- Se antaa kuvan kaupunkiseudun perusopetuksen järjestämistavoista ja toimii tietopankkina niin valmistelulle kuin päätöksenteolle.
- Pyrkimyksenä on hyödyntää tietoa, jota kerätään jo nyt, jotta tietojenkeruu ei tarpeettomasti rasita kuntia.
- Tunnuslukujen tarkempi analyysi ja niiden merkitysten arvottaminen tehdään kunnissa niiden omista lähtökohdista.

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

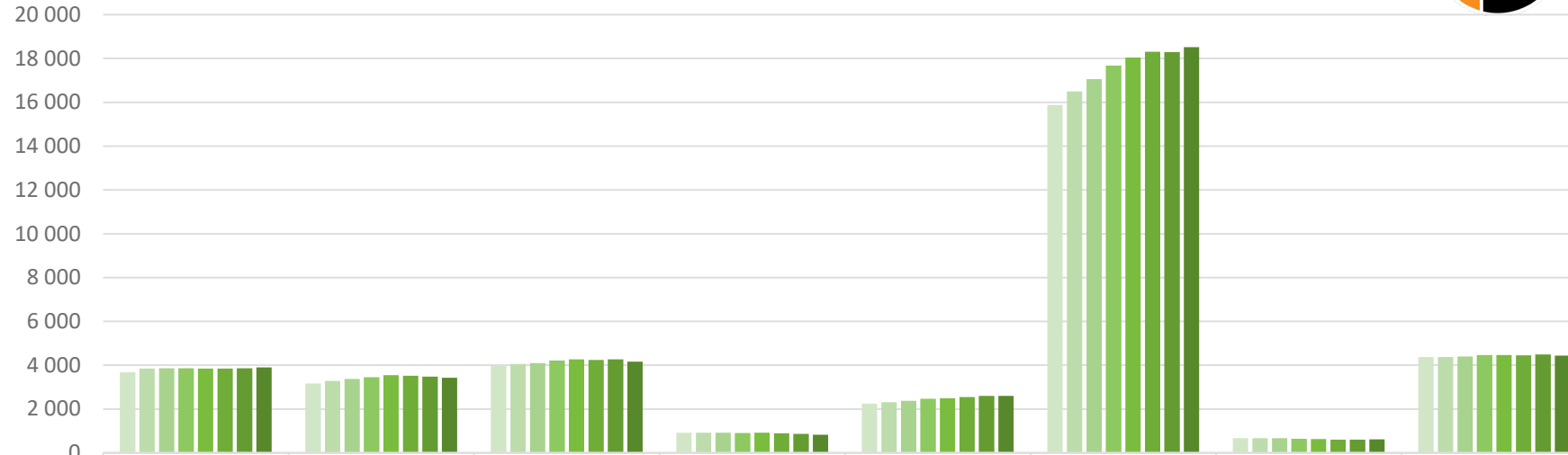
Oppilaat

Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

Oppilasmäärän kehitys kaupunkiseudulla

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

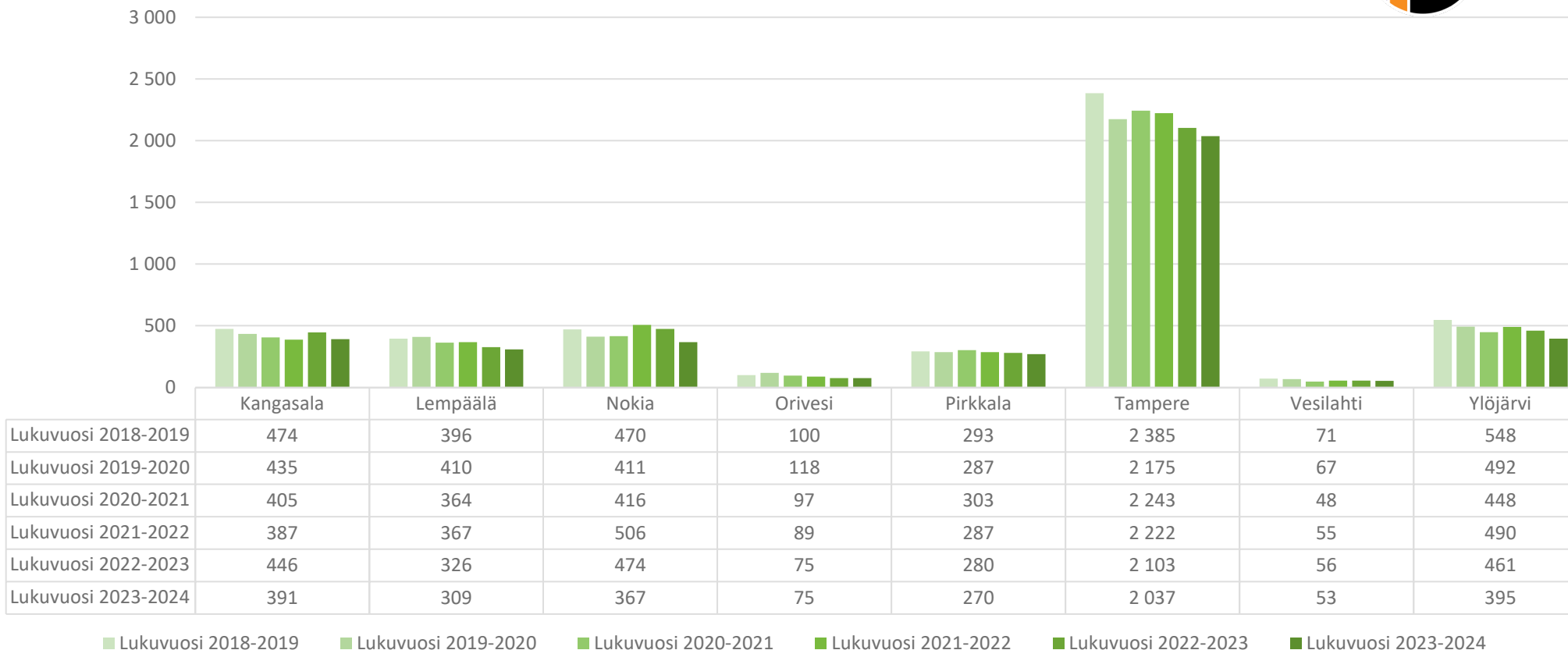
	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi
Lukuvuosi 2016-2017	3 682	3 164	3 980	913	2 243	15 874	667	4 371
Lukuvuosi 2017-2018	3 840	3 278	4 052	918	2 305	16 496	667	4 374
Lukuvuosi 2018-2019	3 854	3 376	4 096	913	2 369	17 064	672	4 400
Lukuvuosi 2019-2020	3 854	3 449	4 211	908	2 462	17 675	639	4 458
Lukuvuosi 2020-2021	3 852	3 545	4 264	921	2 487	18 047	623	4 462
Lukuvuosi 2021-2022	3 844	3 522	4 235	894	2 551	18 313	596	4 454
Lukuvuosi 2022-2023	3 863	3 484	4 264	863	2 597	18 301	597	4 484
Lukuvuosi 2023-2024	3 896	3 422	4 166	828	2 594	18 515	610	4 439

- Seudun perusopetuksen oppilasmäärä on pysynyt edellisen lukuvuoden tasolla.
- Lukuvuonna 2023–2024 seudulla oli yhteensä 38 470 perusopetuksen vuosiluokkien 1–9 oppilasta. Lukuvuodessa seudun perusopetuksen oppilaiden määrä kasvoi vain 17 oppilaalla.

Esioppilaiden määrän kehitys kaupunkiseudulla

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

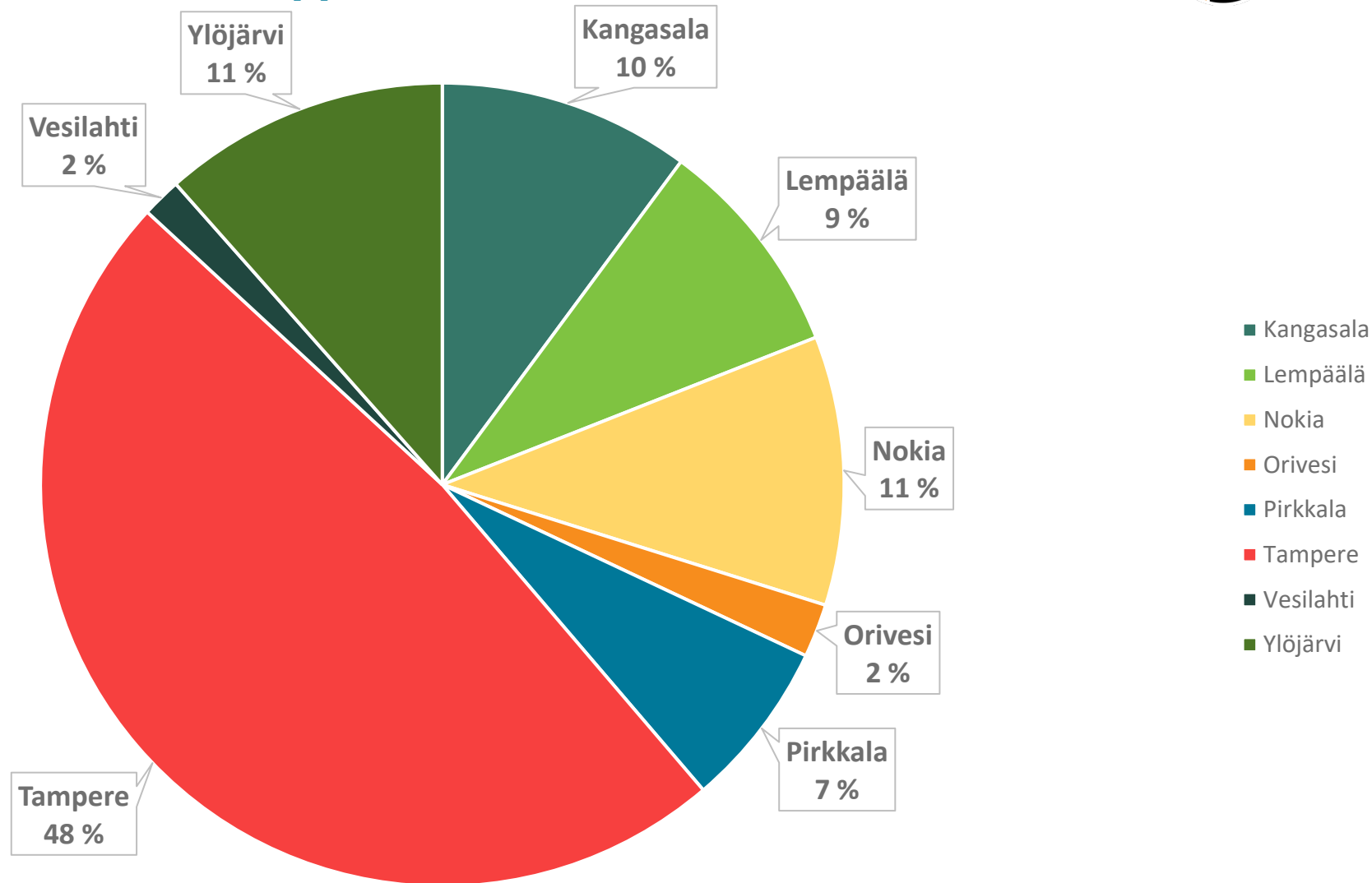

- Esioppilaiden lukumäärä on laskenut noin 320 oppilaalla (7,7 %) lukuvuonna 2023–2024 edelliseen lukuvuoteen nähden. Oppilasmäärä ei noussut yhdessäkään kunnassa.
- Lukuvuonna 2023–2024 seudulla oli yhteensä 3 897 esioppilasta, joista osa oli yksityisessä esiopetuksessa ostopalveluna tai yksityisen koulutuksen järjestäjän antamassa esiopetuksessa.

Kuntien osuus seudun oppilasmäärästä lukuvuonna 2023–2024

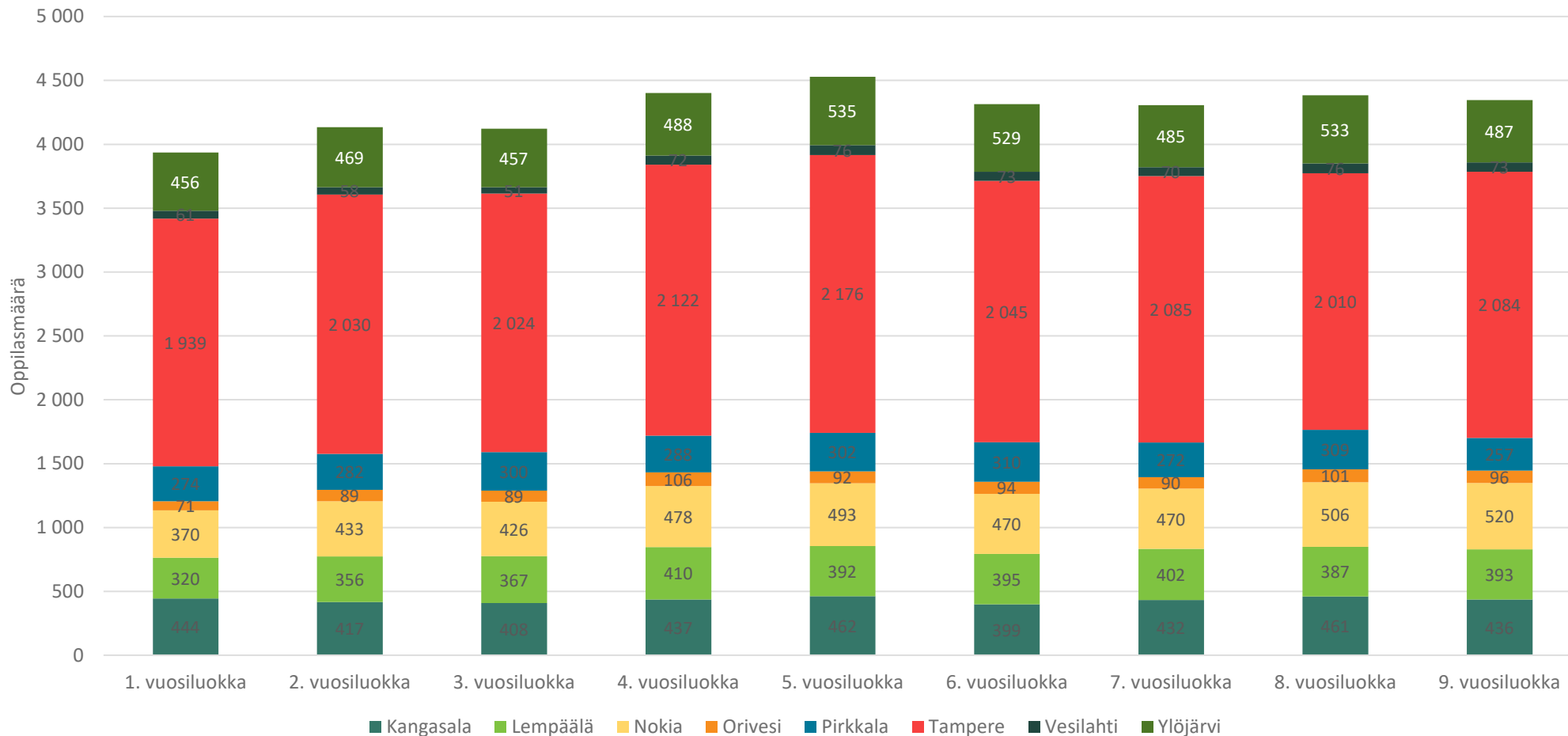
Tampereen
KAUPUNKISEUTU

Tampereen kaupunkiseudun perusopetuksen oppilasmäärät vuosiluokittain lukuvuonna 2023–2024

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

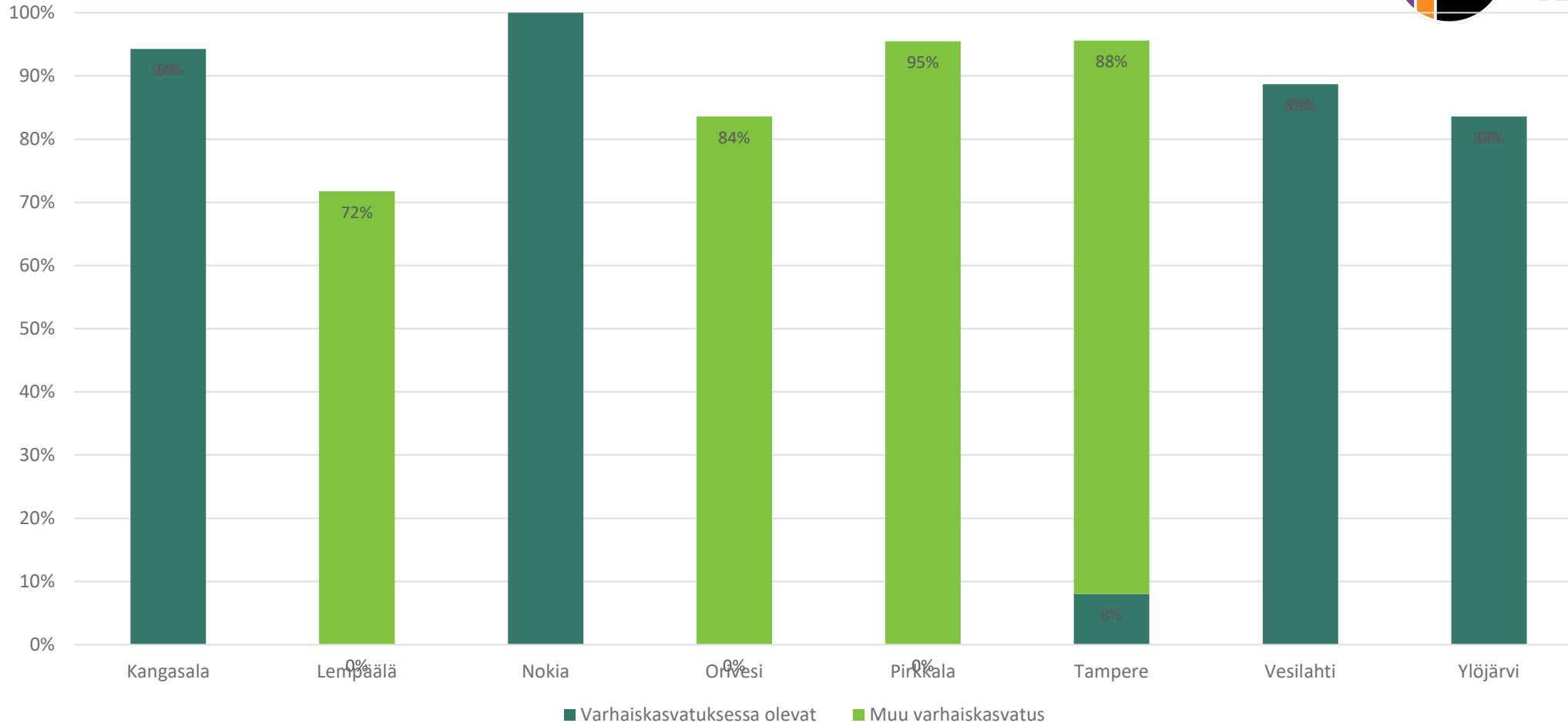

- Yllä oleva kuvio osoittaa, että seudun oppilasmäärä tulee todennäköisesti laskemaan tulevina vuosina, mikäli muuttovoitto ei tasoita syntyvyyden laskua.
- 1. ja 9. vuosiluokan oppilasmäärien erotus on 411 oppilasta (edellisenä vuonna 140 oppilasta) jälkimmäisen hyväksi.

Esiopetusta täydentävään toimintaan osallistuvat

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

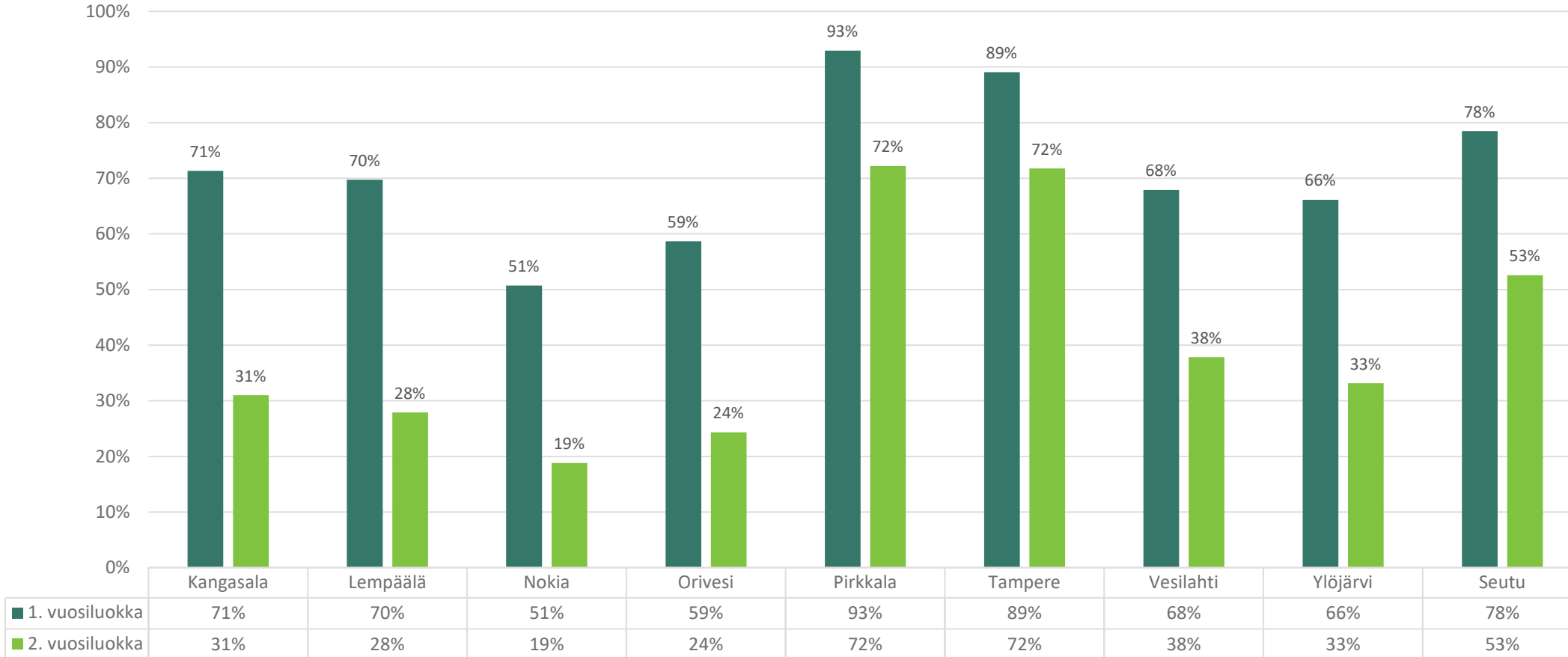

- Kuviossa esitetään esiopetusta täydentävään toimintaan osallistuvien lasten osuus esioppilaista ja esioppilaiden jakautuminen eri toimintamuotoihin. Kunnan tulee tarjota esiopetuksessa oleville varhaiskasvatusta joko päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Kunta voi kuitenkin järjestää esiopetusta täydentävää toimintaa muuna varhaiskasvatuksena, joka tarkoittaa esim. esiopetusta täydentävää kerhotoimintaa tai aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden osuus ikäluokasta vuonna 2023

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

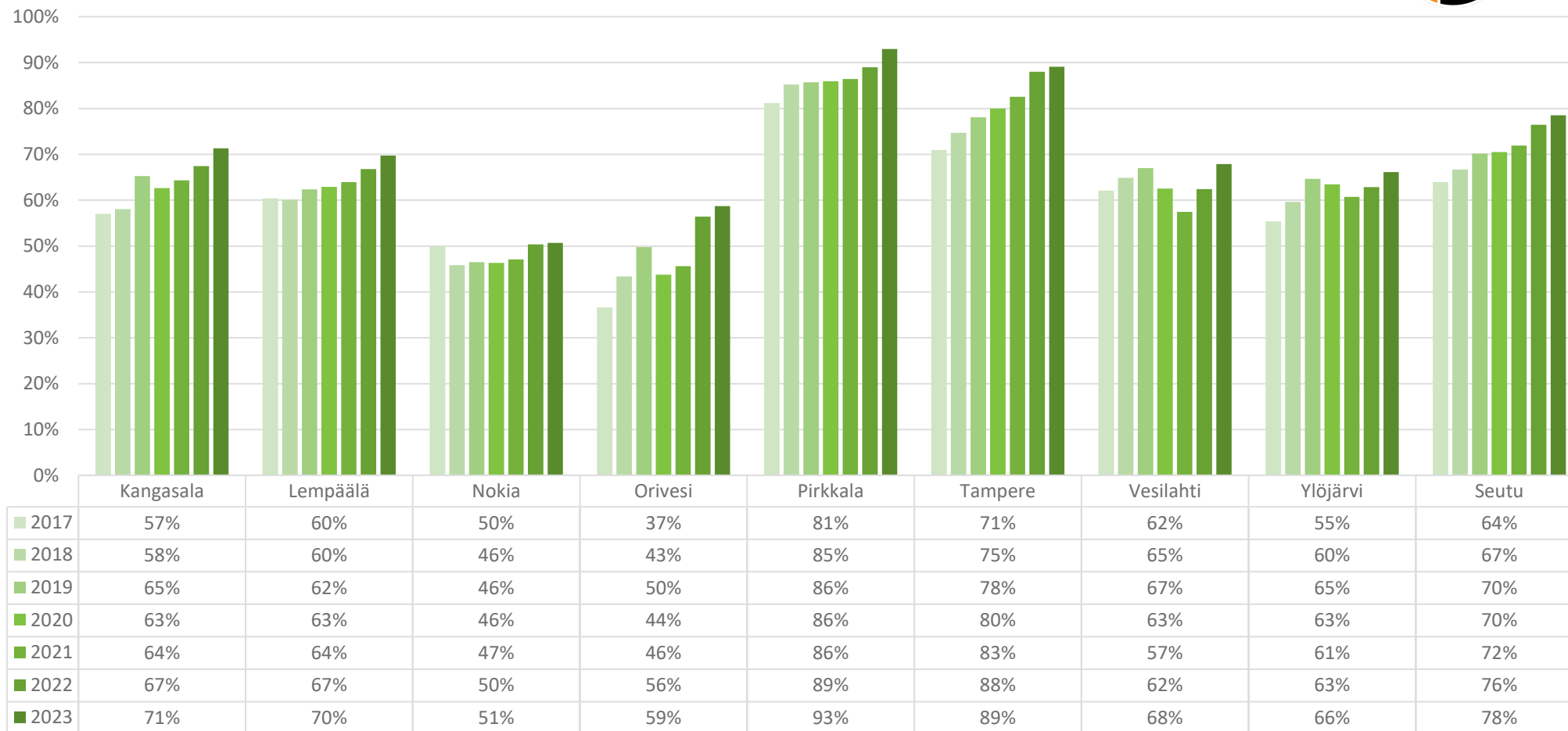

- Aamu- ja iltapäivätoiminta on perusopetuslain mukaista toimintaa, jota kunta järjestää harkitsemassaan laajuudessa. Toiminnasta huomattava osuus rahoitetaan valtionosuuksin ja asiakasmaksuin.

Aamu- ja iltapäivätoiminta, 1. vuosiluokan osallistumisaste

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

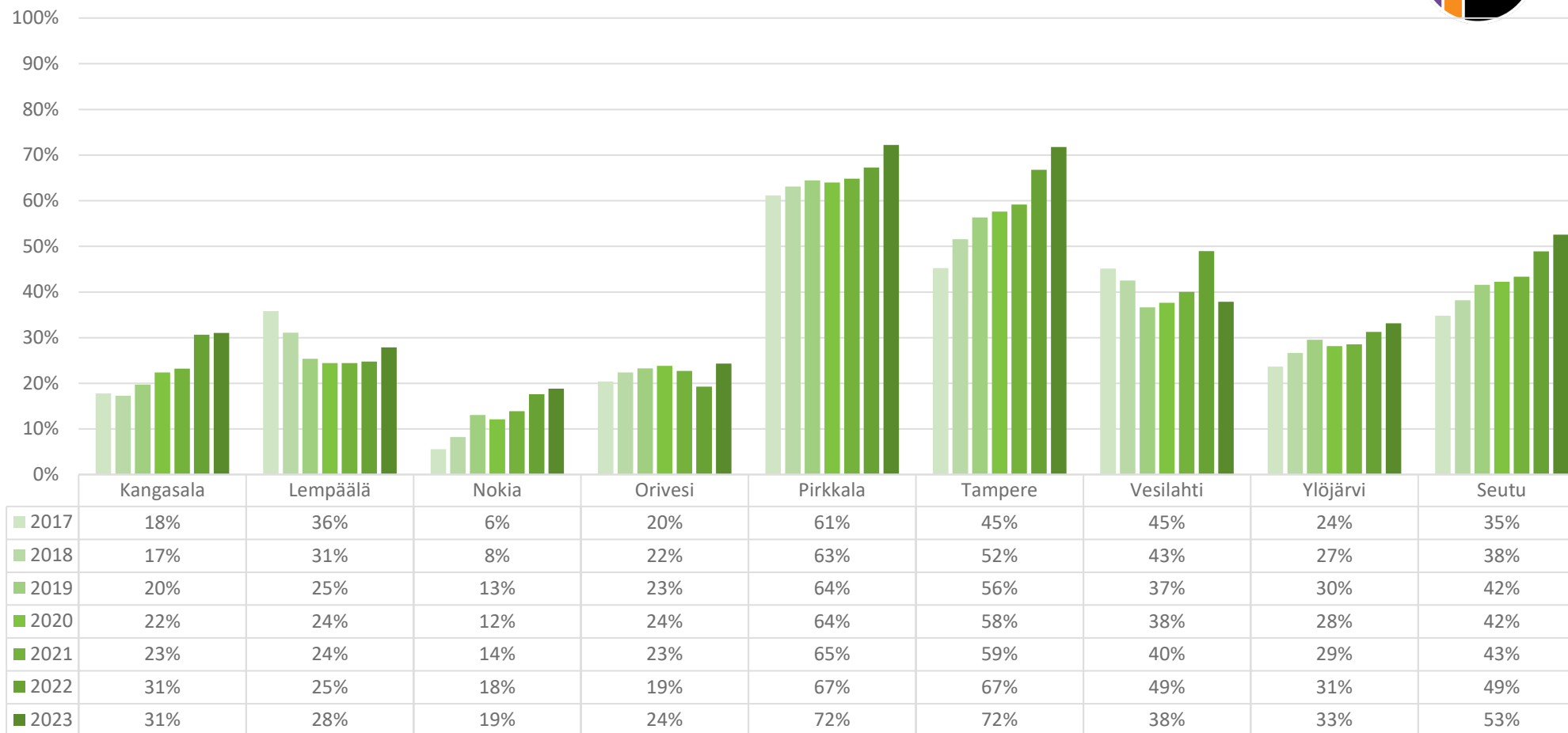

- Aamu- ja iltapäivätoiminnan 1. vuosiluokan oppilaiden osallistumisaste on keskimäärin ollut nousussa seudulla ja nousi jokaisessa kunnassa edelliseen lukuvuoteen verrattuna.
- Kasvua on tarkasteluvälillä ollut 14 prosenttiyksikköä.

Aamu- ja iltapäivätoiminta, 2. vuosiluokan osallistumisaste

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Aamu- ja iltapäivätoiminnan 2. vuosiluokan oppilaiden osallistumisaste on sekin noussut lähes jokaisessa kunnassa, mutta kehityksessä on enemmän kuntakohtaisia vaihteluita.
- Kasvua on tarkasteluvälillä ollut 18 prosenttiyksikköä.

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

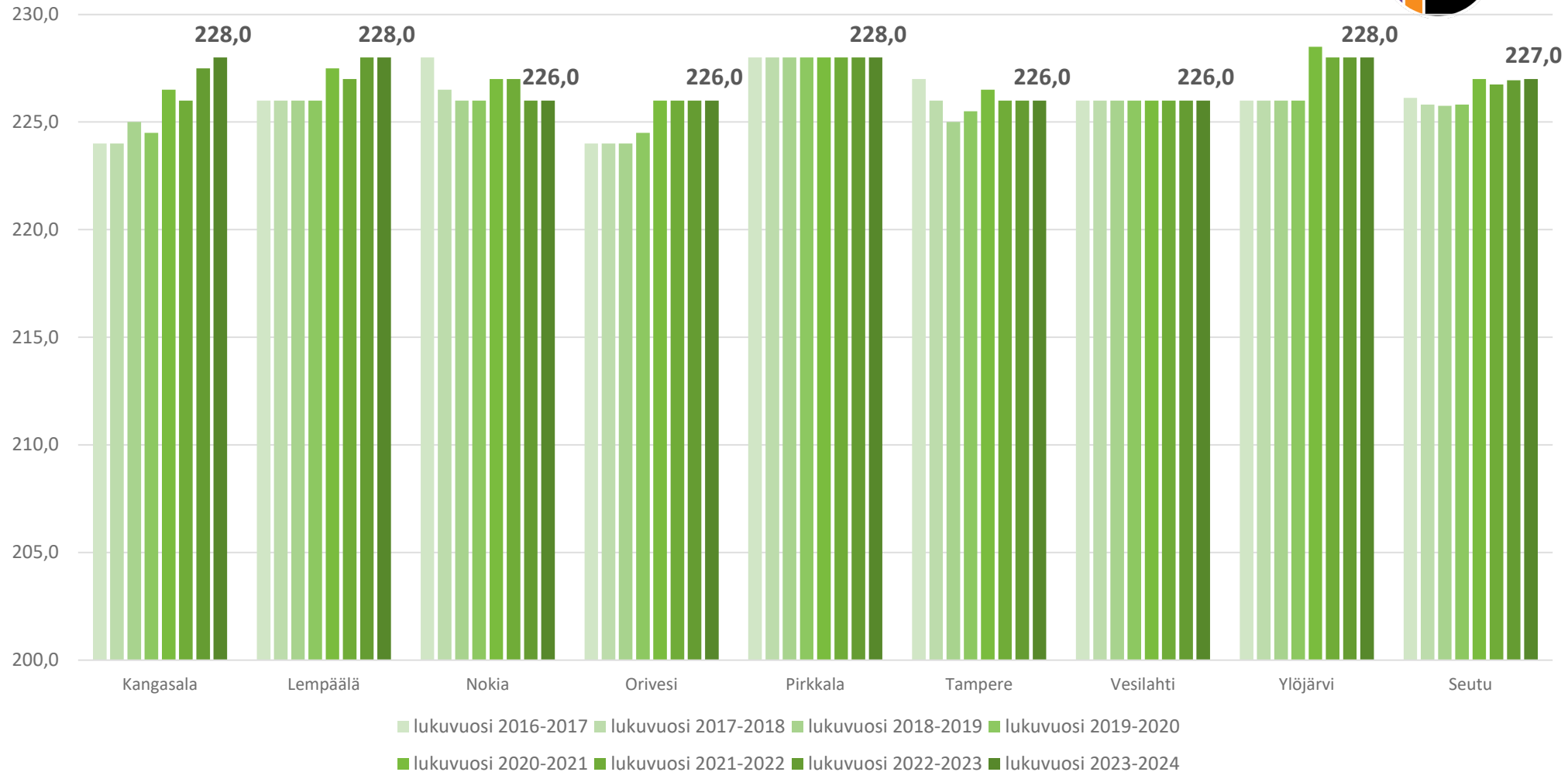
Opetuksen määrä ja taloudellisuus

Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

Opetuksen kuntakohtainen tuntijako

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

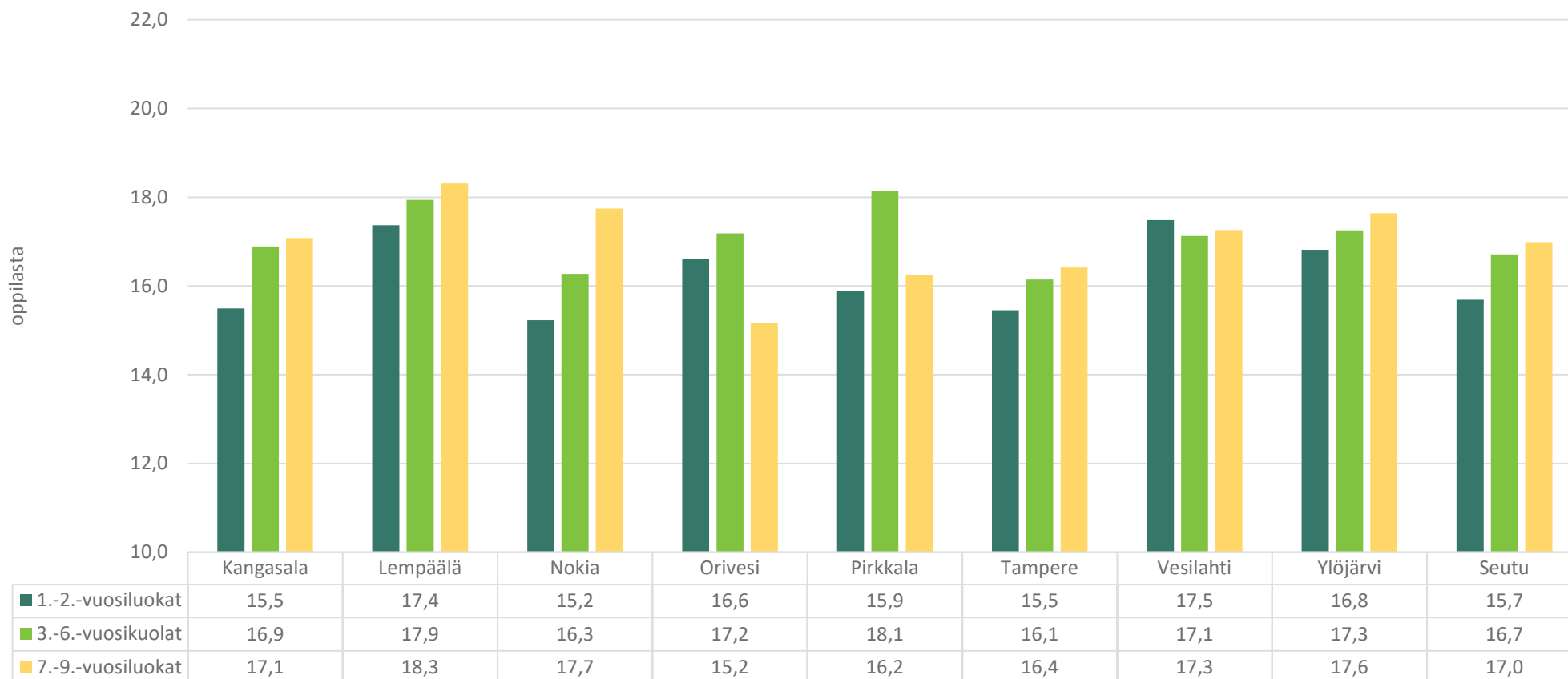

- Kuvio kuvaa kunnan päättämää opetussuunnitelman tuntijaon mukaista tuntimäärää. Valtakunnallinen vähimmäistuntimäärä on 224 tuntia, joka on päätetty valtioneuvoston asetuksella. Uudet opetussuunnitelmat tulivat kaikissa kunnissa voimaan 1.8.2016.

Laskennallinen keskimääräinen ryhmäkoko lukuvuosi 2023–2024

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

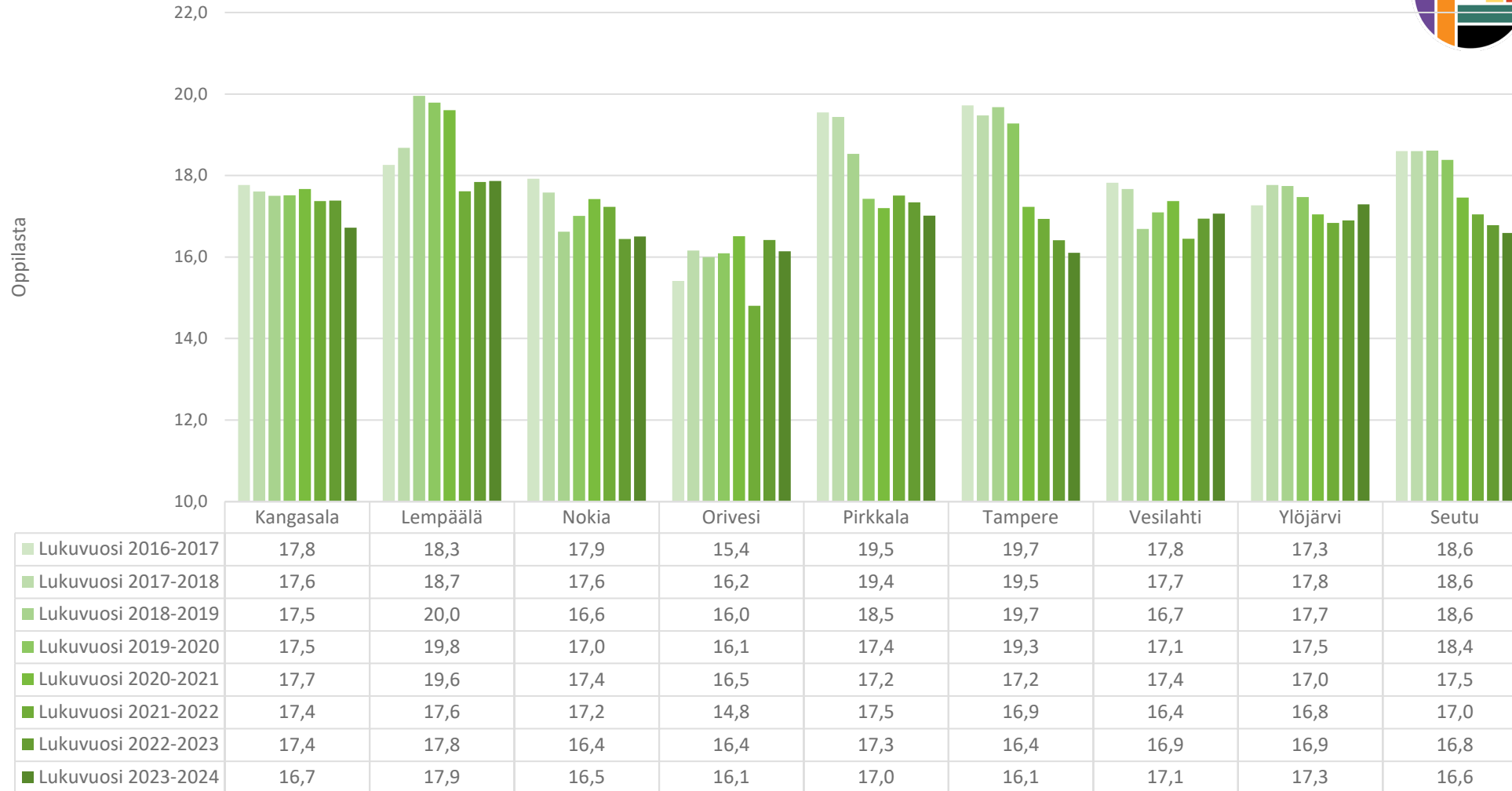

- Tunnusluku kuvaa minkä kokoisissa ryhmissä oppilaat keskimäärin opiskelevat (sisältää jakotunnit).
- Laskennallinen keskimääräinen ryhmäkoko lasketaan siten, että oppilasmäärä jaetaan opetukseen käytetyllä opetusresurssilla ja saatu osamäärä kerrotaan opetussuunnitelman tuntijaon mukaisella tuntimäärällä.

Laskennallinen keskimääräinen ryhmäkoko lukuvuosittain

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Kuviosta ilmenee laskennallisen keskimääräisen ryhmäkoon muutokset lukuvuosittain. Perusopetuksen ryhmäkoon pienentämiseen saatu valtionavustuksen vaikutus on sisältynyt lukuihin. Valtion päätös lopettaa avustuksen myöntäminen nosti monen kunnan osalta lukuvuoden 2016-2017 keskimääräistä ryhmäkokoja. Tämän jälkeen keskimääräinen ryhmäkoko on pienentynyt.

Oppilaskohtaisten kustannusten taustaa (1/2)

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

Kiinteistökustannukset

- Kuntien välisiin eroihin vaikuttaa palveluverkon rakenne, kiinteistöihin tehdyt investoinnit ja korjausvelan taso, mahdolliset siirtokelpoiset tilaratkaisut sekä kunnan sisäisten vuokrien periaatteet.

Hallintokustannukset

- Kunnan tapa järjestää hallinto ja sisäisten erien laskutusperiaatteilla on vaikutusta oppilaskohtaisiin hallintokustannuksiin. Kunnilla on käytössä sama ohjeistus kustannusten tilastointiin, mutta ohjeistuksesta tehdyillä tulkinnoilla on kuntakohtaisia eroja.

Muu oppilashuolto

- Kustannukset muodostuvat pääosin koulunkäynninohjaajien palkkakuluista, joten eri tasoinen resursointi selittää pitkälti erot.

Ruokailu

- Kuntien palveluverkko ja kuljetuskustannukset, ateriapalveluiden organisointi sekä tuotteistamismallit vaikuttavat tähän tunnuslukuun.

Oppilaskohtaisten kustannusten taustaa (2/2)

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

Majoitus ja kuljetus

- Kuntien yhdyskuntarakenne eli etäisyydet ja väestötiheys sekä palveluverkko vaikuttavat merkittävästi oppilaskohtaisiin kuljetuskustannuksiin.

Opetus

- Opetuskustannukset muodostuvat henkilöstökustannuksista ja muista kustannuksista.
- Muut kustannukset sisältävät mm. oppimateriaalin, tvt-laitteiston, palveluiden ostot ja henkilöstökoulutuksen.
- Henkilöstökustannuksiin vaikuttaa kunnan käyttämä tuntijako, opetusryhmien keskimääräinen koko sekä henkilöstön työkokemus.
- Lisäksi Tampereen henkilöstökustannuksia nostaa kaupungin kuuluminen ainoana seudulla OVTES:n ensimmäiseen kalleusluokkaan. Tämän vaikutus on vajaa prosentti.
- Kunnissa on oppilaitoksissa tarjolla myös erilaisia ja eri laajuudella olevia painotuksia ja kielivalikoimia, jotka vaikuttavat oppilaskohtaiseen kustannukseen.
- Eri kieli- ja kulttuuriryhmistä tulevien oppilaiden osuuksissa on myös seudulla eroa, millä on myös vaikutusta opetusresursseihin.

Seutuvertailun kustannuslajit

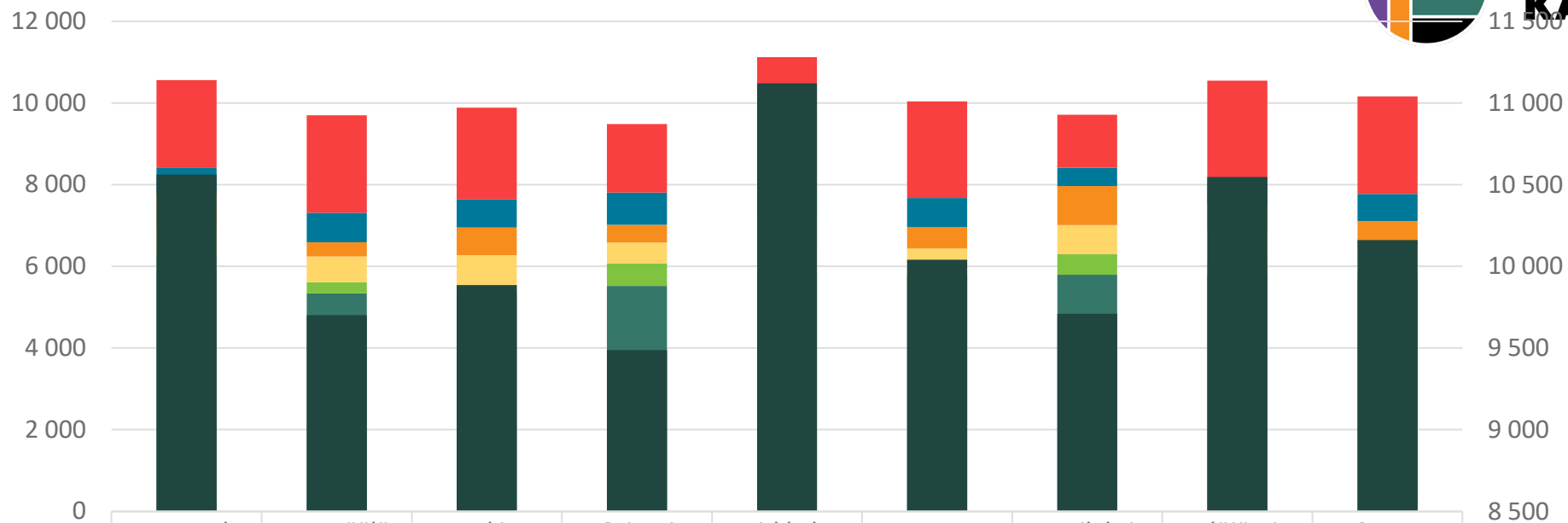
Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Seutuvertailussa hyödynnetään kuntien Valtionkonttorille raportoimia perusopetuksen taloustietoja.
- Taloustiedot perustuvat kuntien Valtionkonttorille tekemään TOTT- raportointiin (tiedot opetuksen taloudesta ja toiminnasta).
- Kerättävät taloustiedot on määritelty kuntien automatisoidun taloustiedon raportoinnin käsikirjassa eli Aurassa.
- TOTT-taulukkomallilla raportoidaan esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen käyttötalouden kustannukset ja kustannuksiin ilmoitetaan ainoastaan opetuksen ja koulutuksen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset.
- Kustannukset erotellaan opetukseen, kuljetukseen, ruokailuun, muuhun oppilashuoltoon, hallintoon, kiinteistöjen ylläpitoon, sisäisiin vuokriin sisältyviin pääomakustannuksiin ja kotikunnan maksuosuuksiin.
- Toimintakuluista eritellään henkilöstökulut kustannuslajeittain.

Perusopetuksen oppilaskohtaiset kustannukset vuonna 2023

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

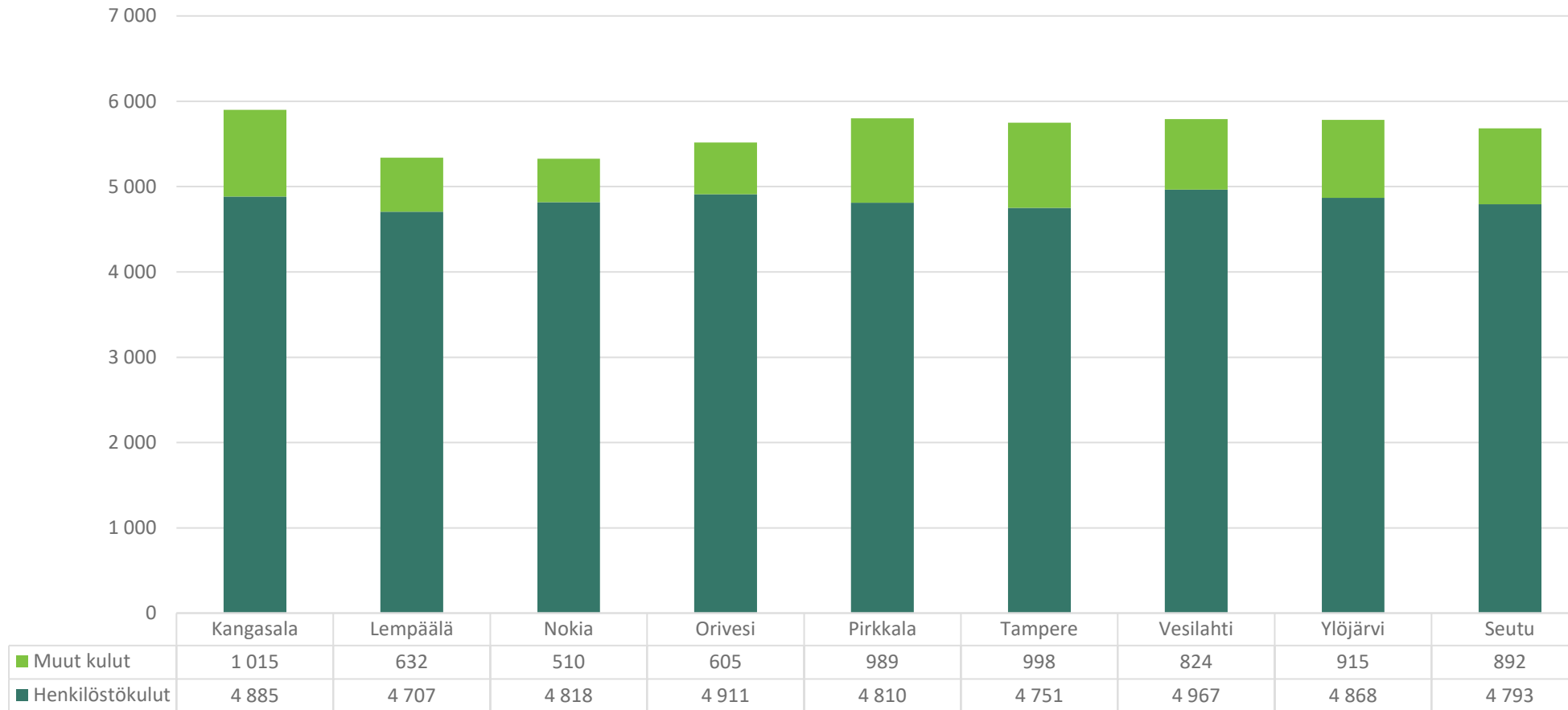
	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi	Seutu
■ Kiinteistökustannukset	2 153	2 388	2 238	1 681	3 377	2 372	1 295	2 513	2 389
■ Hallintokustannukset	644	726	700	788	514	710	451	510	664
■ Muu oppilashuolto	787	348	676	433	828	522	954	643	590
■ Ruokailu	718	623	725	517	551	622	714	788	657
■ Majoitus ja kuljetus	359	277	218	552	49	67	506	309	177
■ Opetus	5 900	5 339	5 329	5 516	5 799	5 749	5 791	5 784	5 684
■ Yhteensä	10 562	9 700	9 885	9 487	11 119	10 041	9 710	10 547	10 161

- Kuviossa esitetään oppilaskohtaiset kustannukset toiminnoittain. Opetuskustannukset ovat parhaiten vertailukelpoiset, koska niihin eivät vaikuta esimerkiksi kuntien sisäisten kustannuserien laskentamallit. Seuraavilla dioilla avataan tarkemmin eri toimintojen kustannusten muodostumista.

Perusopetuksen oppilaskohtaisten opetuskustannusten muodostuminen 2023

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa esitetään opetuksen osuuden oppilaskohtaisten kustannusten jakautuminen.
 - Henkilöstökulut muodostuvat opettajien palkoista sivukuluineen.
 - Muut kulut ovat kaikkia muita opetuksen järjestämiseen liittyviä kuluja (mm. tarvikkeet, oppikirjat, ict-laitteisto).

Perusopetuksen oppilaskohtaisten kustannusten kehittyminen

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa esitetään oppilaskohtaisten kustannusten muutos.
- Kustannustaso on keskimäärin noussut edellisestä vuodesta ja suurin yksittäinen tekijä on ollut opetuskustannuksen tason nousu.

Perusopetuksen oppilaskohtaisten kustannusten kehittyminen, opetus

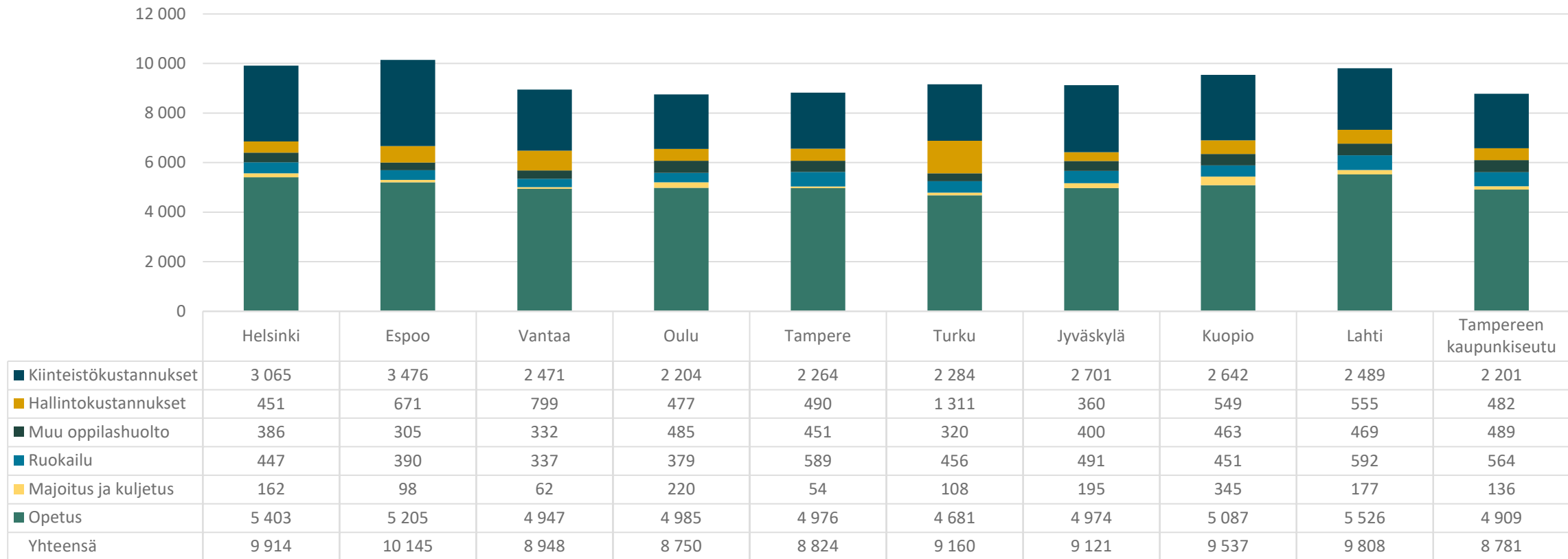
Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa esitetään opetuksesta syntyneiden kustannusten oppilaskohtainen muutos.

Tampereen kaupunkiseudun ja yhdeksän suurimman kaupungin oppilaskohtaiset kustannukset vuonna 2021

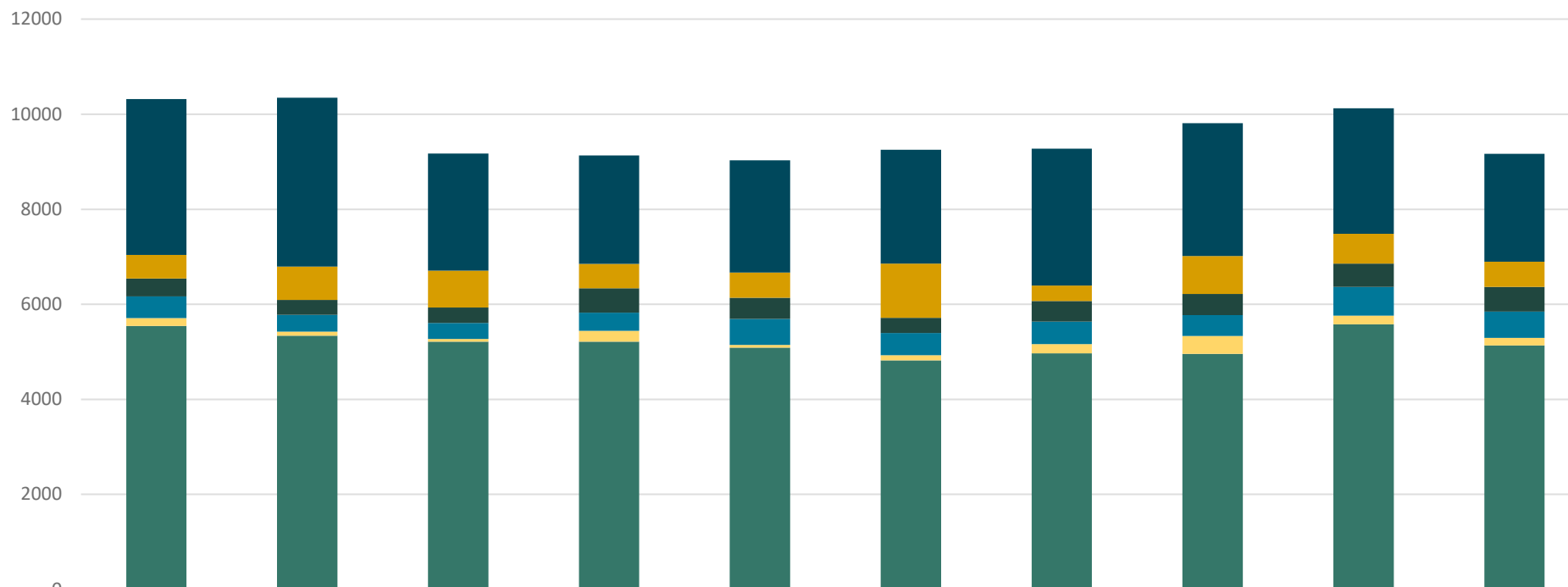

- Kuviossa verrataan Tampereen kaupunkiseudun keskimääräistä kustannusta yhdeksän suurimman kaupungin kustannuksiin. Luvut ovat vuodelta 2021.

Tampereen kaupunkiseudun ja yhdeksän suurimman kaupungin oppilaskohtaiset kustannukset vuonna 2022

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Oulu	Tampere	Turku	Jyväskylä	Kuopio	Lahti	Tampereen kaupunkiseutu
■ Kiinteistöjen ylläpito	3280	3556	2464	2279	2361	2398	2880	2794	2646	2271
■ Sisäinen hallinto	501	699	772	515	526	1140	322	800	623	532
■ Muu oppilashuolto	374	315	325	517	447	318	436	442	495	518
■ Ruokailu	458	355	339	382	547	469	472	443	603	556
■ Majoitus ja kuljetus	164	83	55	223	59	112	193	372	179	157
■ Opetus	5545	5342	5216	5217	5088	4818	4970	4960	5582	5135

- Kuviossa verrataan Tampereen kaupunkiseudun keskimääräistä kustannusta yhdeksän suurimman kaupungin kustannuksiin. Luvut ovat vuodelta 2022.

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

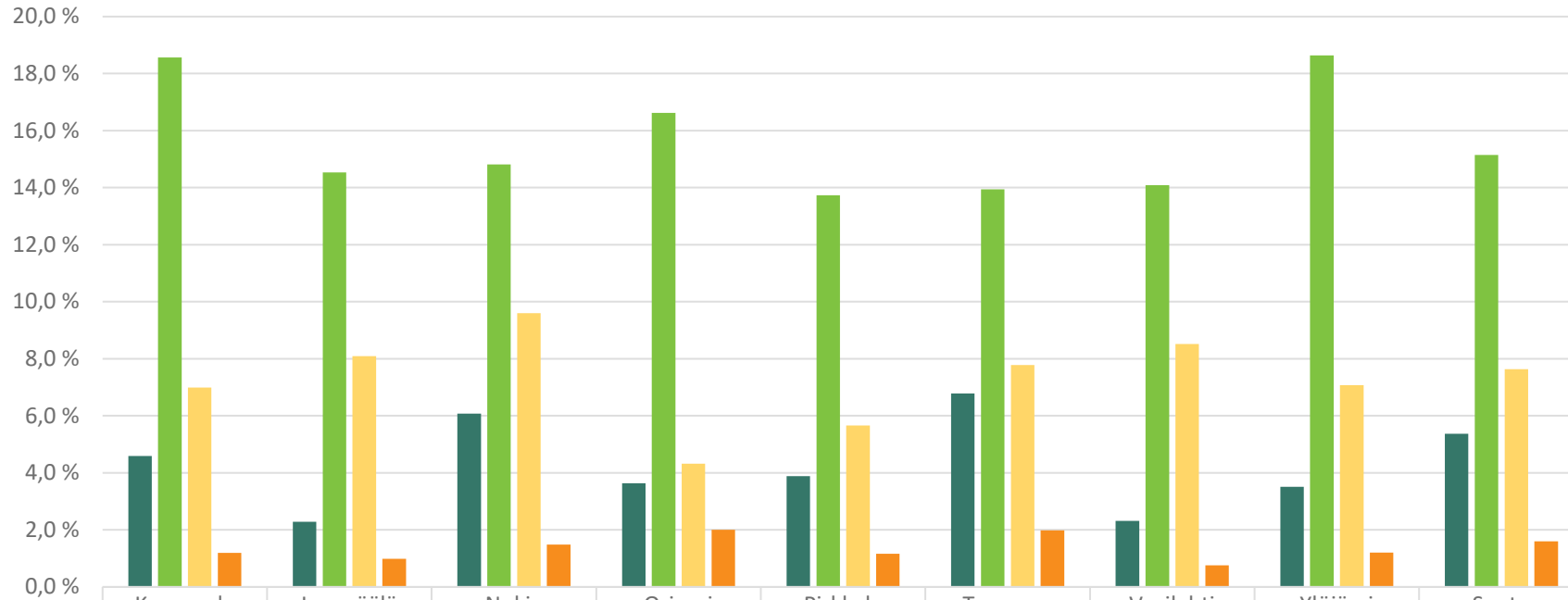
Oppimisen tuki ja oppilashuolto

Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

Pienryhmien, tehostetun- ja erityisen tuen sekä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden osuudet oppilasmäärästä vuonna 2023

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

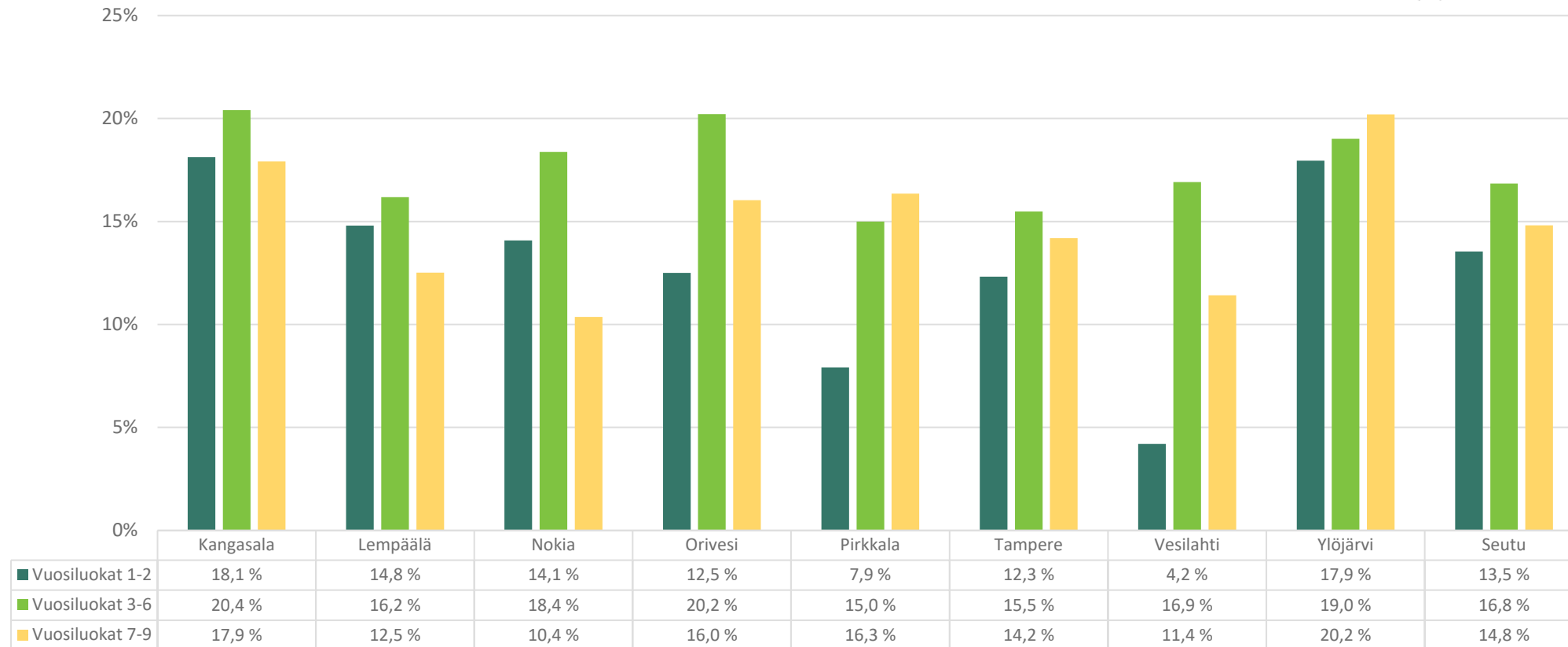

- Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat ovat kaikki myös erityisen tuen oppilaita.
- Sairaalakoulujen oppilaat ovat mukana luvuissa (mm. Nokia ja Tampere).

Tehostetun tuen oppilaiden osuudet luokka-asteittain lukuvuonna 2023–2024

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

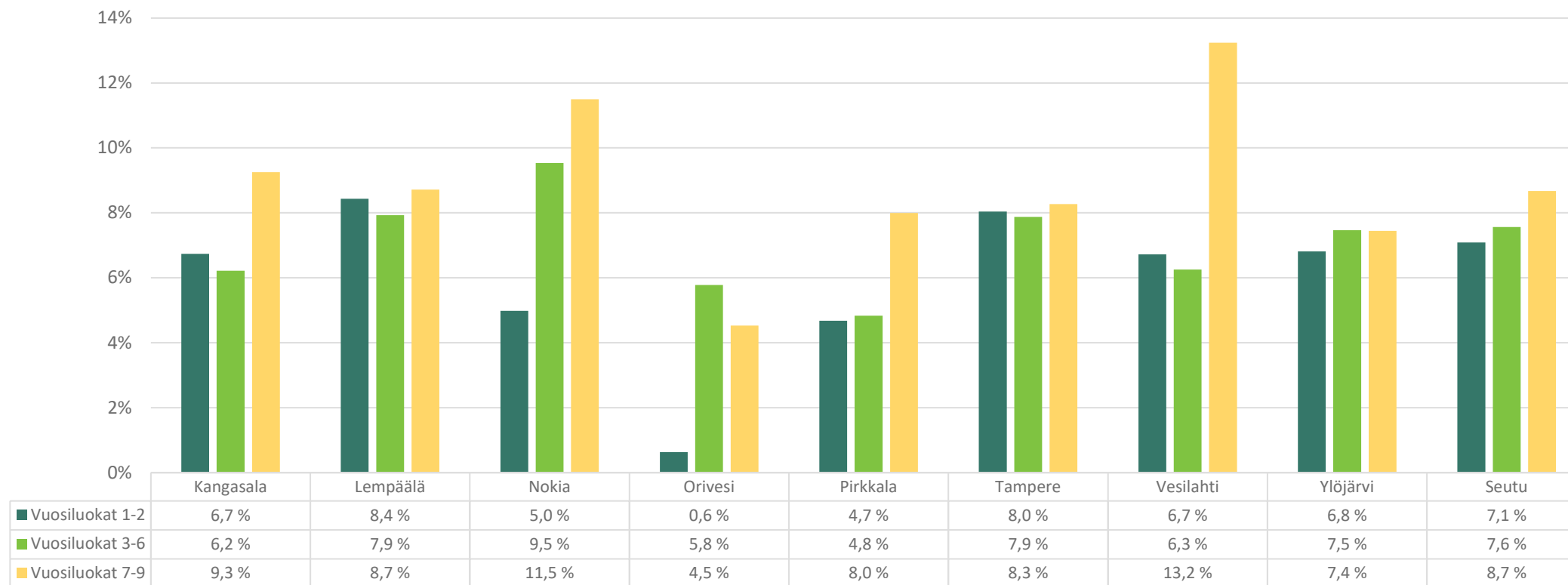

- Kuviossa esitetään tehostetun tuen oppilaiden osuudet kunnittain ja luokka-asteittain. Valtakunnallinen keskiarvo vuonna 2023 oli 15,0 %. Valtakunnallisesti tehostetun tuen oppilaista poikia oli 61 % ja tyttöjä 39 %. Vuonna 2023 peruskoulun oppilaista poikia oli 51 % ja tyttöjä 49 %.
- Perusopetuslaki (628/1998) 16 a § *Oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, on annettava tehostettua tukea hänelle tehdyn oppimissuunnitelman mukaisesti.*

Erityisen tuen oppilaiden osuudet luokka-asteittain lukuvuonna 2023–2024

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

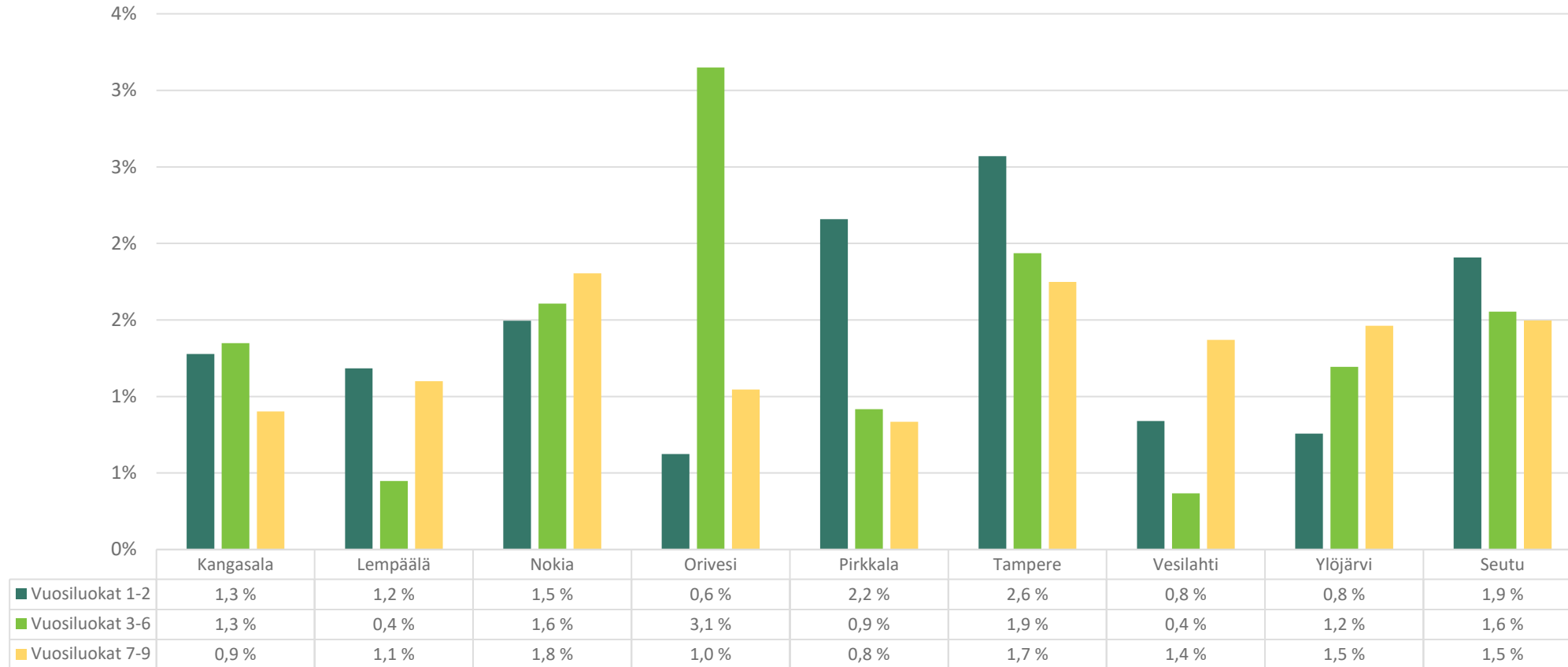

- Kuviossa esitetään erityisen tuen oppilaiden osuudet kunnittain ja luokka-asteittain. Valtakunnallinen keskiarvo vuonna 2023 oli 10,5 %. Valtakunnallisesti erityistä tukea saaneista poikia oli 71 % ja tyttöjä 29 %. Vuonna 2023 peruskoulun oppilaista poikia oli 51 % ja tyttöjä 49 %.
- Perusopetuslaki (628/1998) 17 § *Erityinen tuki muodostuu erityisopetuksesta ja muusta tämän lain mukaan annettavasta tuesta. Erityisopetus järjestetään oppilaan etu ja opetuksen järjestämisedellytykset huomioon ottaen muun opetuksen yhteydessä tai osittain tai kokonaan erityisluokalla tai muussa soveltuvassa paikassa.*

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden osuudet luokka-asteittain lukuvuonna 2023–2024

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

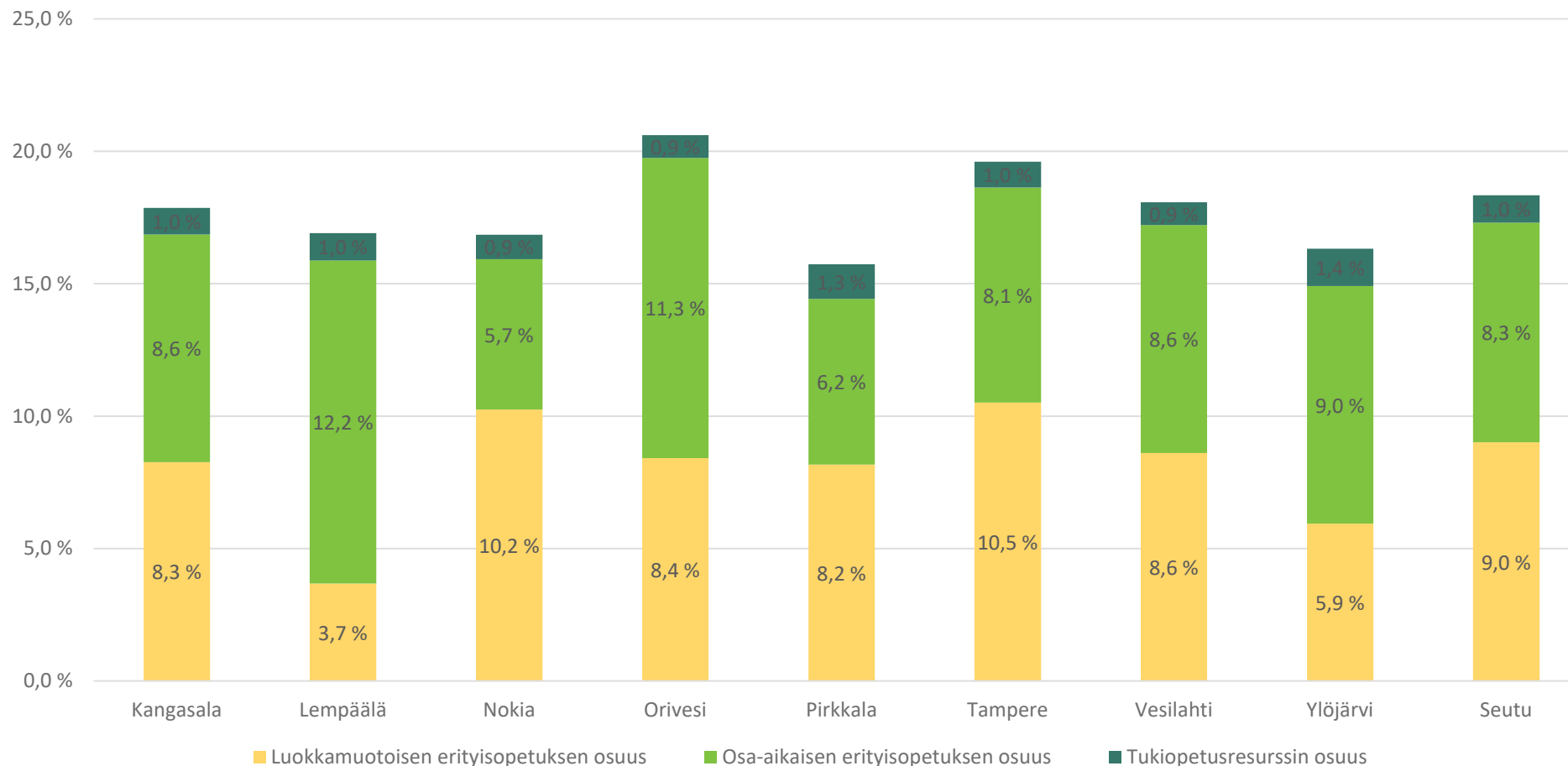

- Kuviossa esitetään pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden osuudet kunnittain ja luokka-asteittain. Valtakunnallisesti vuonna 2023 pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaista poikia oli 69 % ja tyttöjä 31 %. Erityisen tuen oppilaista 20 %:lla oli pidennetty oppivelvollisuus syksyllä 2023.
- Perusopetuslaki (628/1998) 25 § *Jos perusopetukselle säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, alkaa oppivelvollisuus vuotta 1 momentissa säädettyä aikaisemmin ja kestää 11 vuotta.*

Luokkamuotoisen, osa-aikaisen ja tukiopetusresurssin osuudet koko opetusresurssista

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

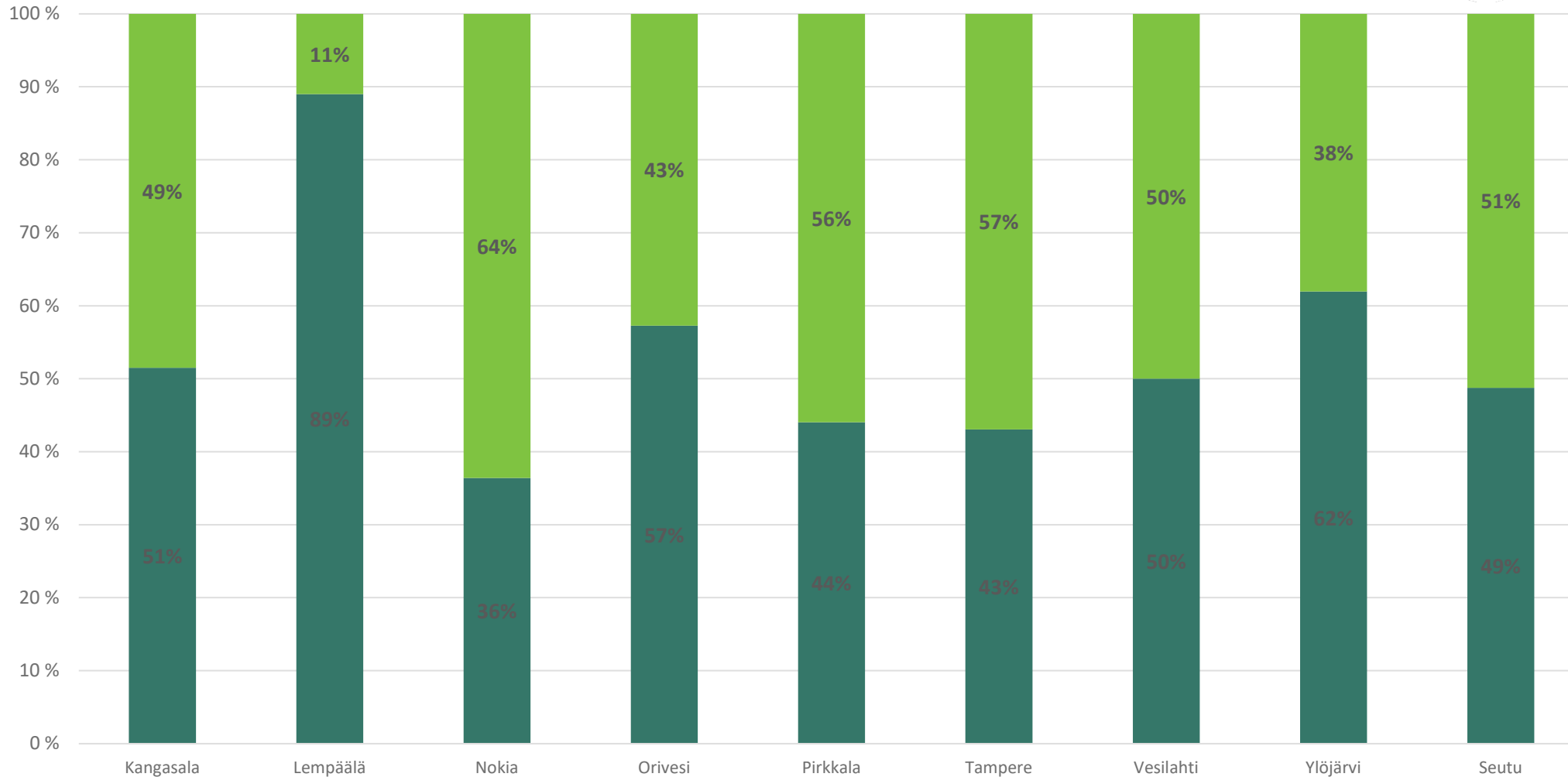

- Luokkamuotoista erityisopetusta annetaan pääasiassa pysyvissä pienryhmissä, kun taas osa-aikaista erityisopetusta annetaan joustavissa ryhmäkoonpanoissa. Monessa tapauksessa luokkamuotoisen erityisopetuksen oppilas opiskelee jonkin ajasta muissa ryhmissä.

Luokka- ja osa-aikaisen erityisopetuksen osuudet vuonna 2023

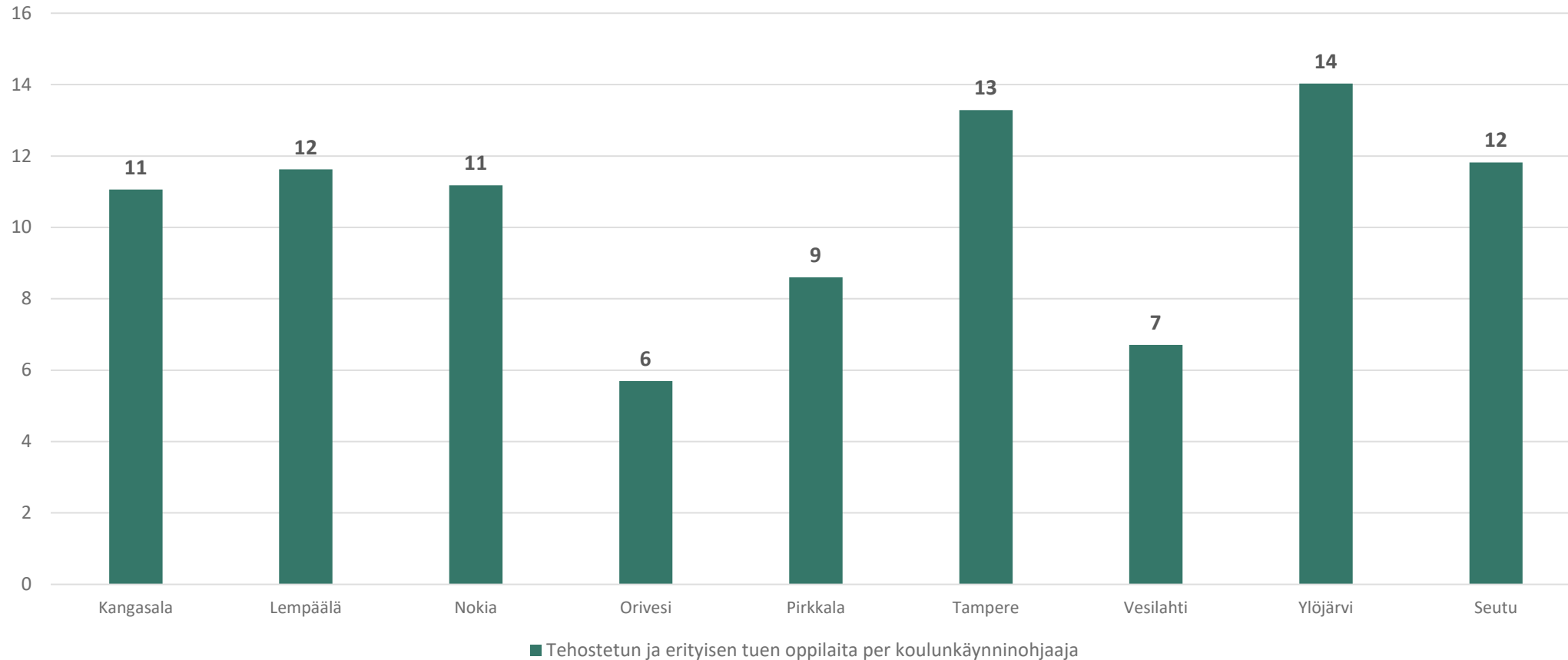
Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Luokkamuotoista erityisopetusta annetaan pääasiassa pysyvissä pienryhmissä, kun taas osa-aikaista erityisopetusta annetaan joustavissa ryhmäkoonpanoissa. Monessa tapauksessa luokkamuotoisen erityisopetuksen oppilas opiskelee jonkin ajasta muissa ryhmissä.

Tehostetun ja erityisen tuen oppilaita koulunkäynninohjaajaa kohden vuonna 2023

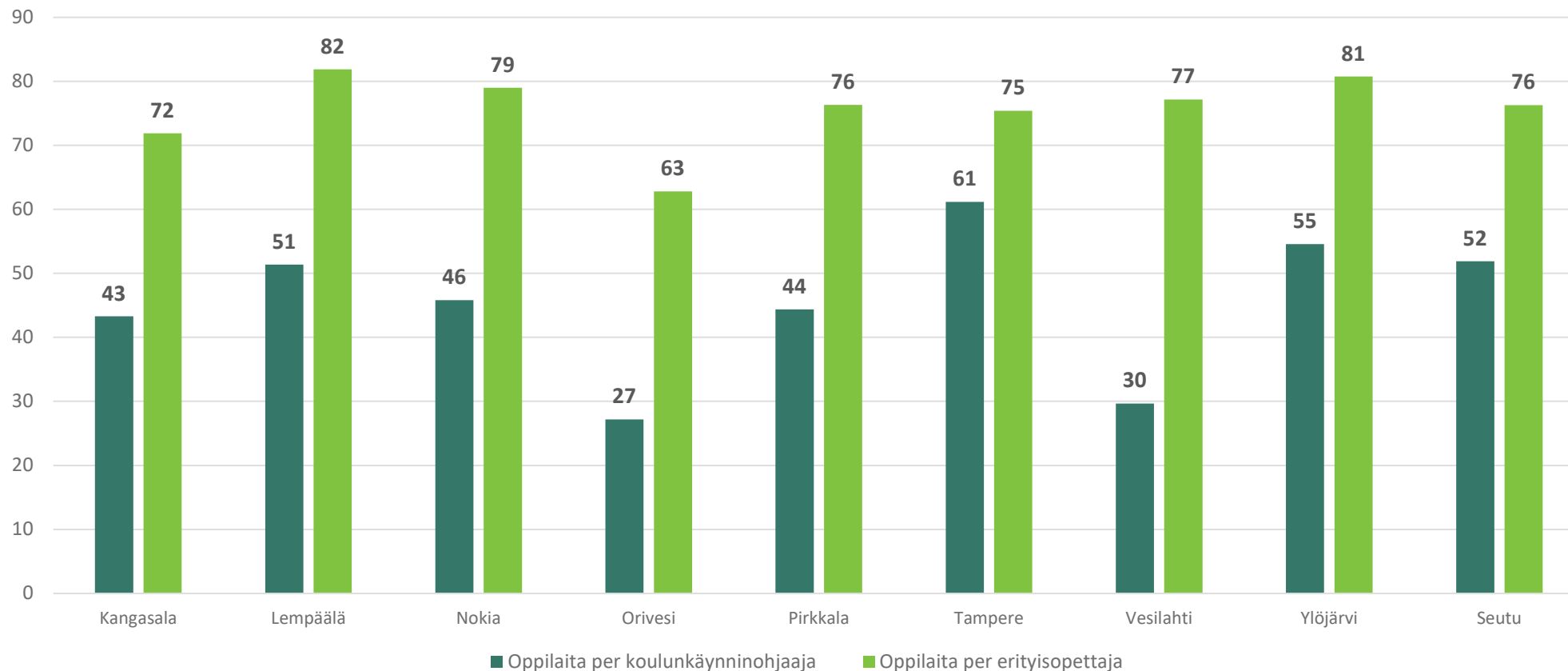

- Kuviossa esitetään tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden lukumäärä koulunkäynninohjaajaa kohden.

Oppilasmäärä koulunkäynninohjaajaa ja erityisopettajaa kohden vuonna 2023

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

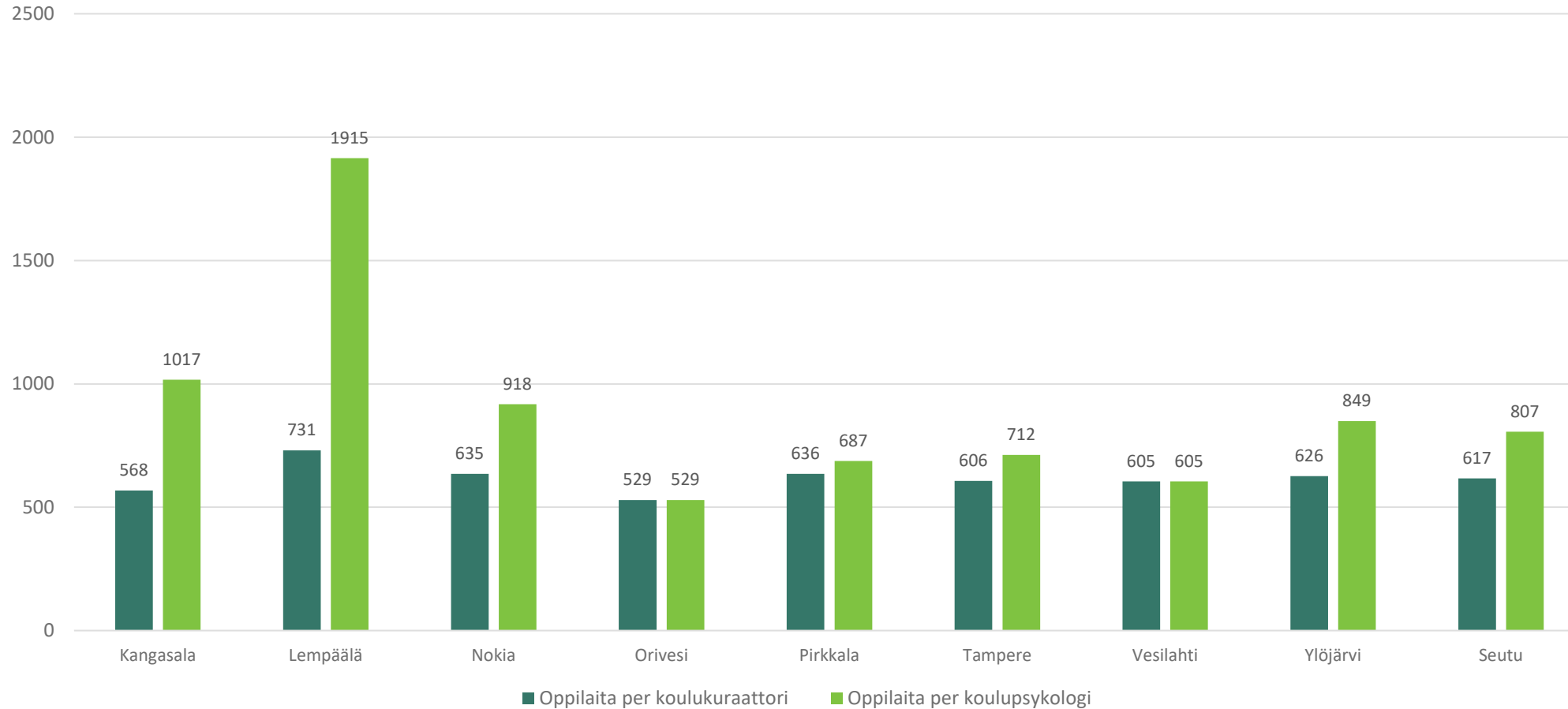

- Erityisopettajien lukumäärä sisältää sekä erityisluokanopettajat että laaja-alaiset erityisopettajat. Sairaalakoulujen henkilöstörakenne vaikuttaa lukuihin (mm. Nokia ja Tampere).

Oppilasmäärä koulukuraattoria ja koulupsykologia kohden vuonna 2023

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

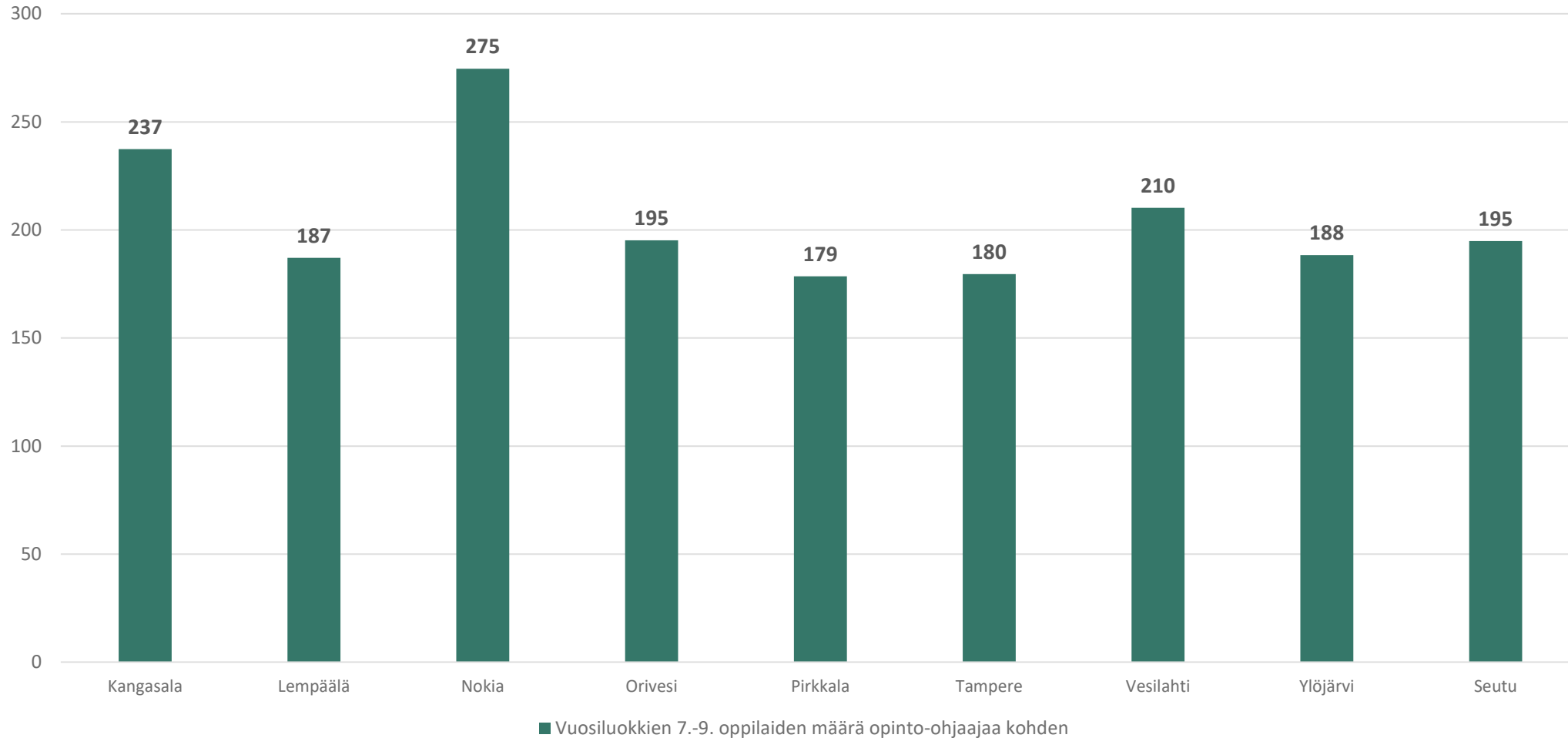

- Oppilasmäärä on jaettu koulukuraattorien ja -psykologien henkilötyövuosien määrällä. Lempäälän resurssit ovat parantuneet lukuvuodelle 2023–2024.

Vuosiluokkien 7.-9. oppilaiden määrä opinto-ohjaajaa kohden vuonna 2023

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Kuvio esittää yläkouluikäisten oppilaiden määrän yhtä opinto-ohjaajaa kohden.

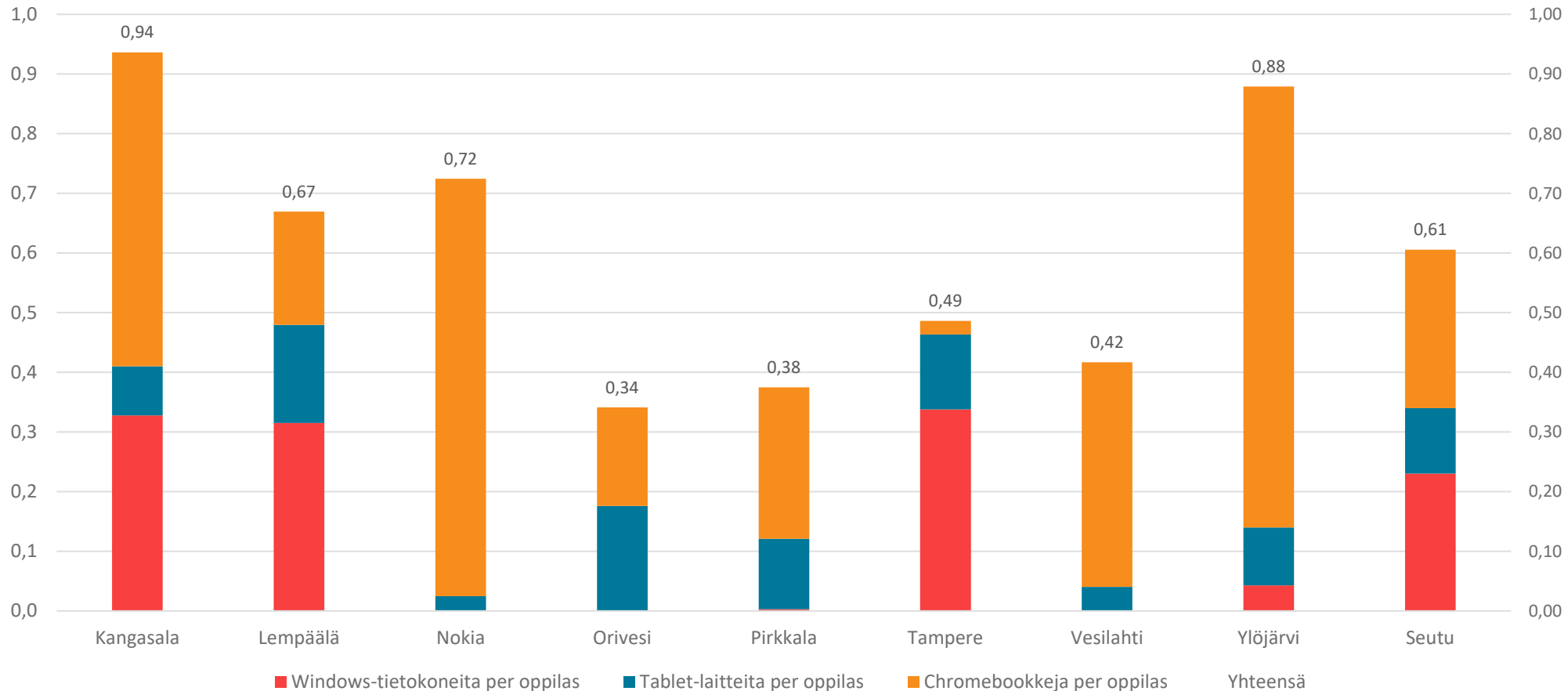
Tampereen
KAUPUNKISEUTU

Tieto- ja viestintäteknikka

Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

Oppilaiden ja opettajien käytössä olevien tvt-laitteiden määrä per oppilas lukuvuonna 2023–2024

- Lukumäärät kertovat kuinka monta tietokonetta ja tablet-laitetta perusopetuksessa on per oppilas. Lukumääriä tulkittaessa on syytä huomioida, että lukumäärät sisältävät sekä opettajien että oppilaiden käytössä olevat laitteet.

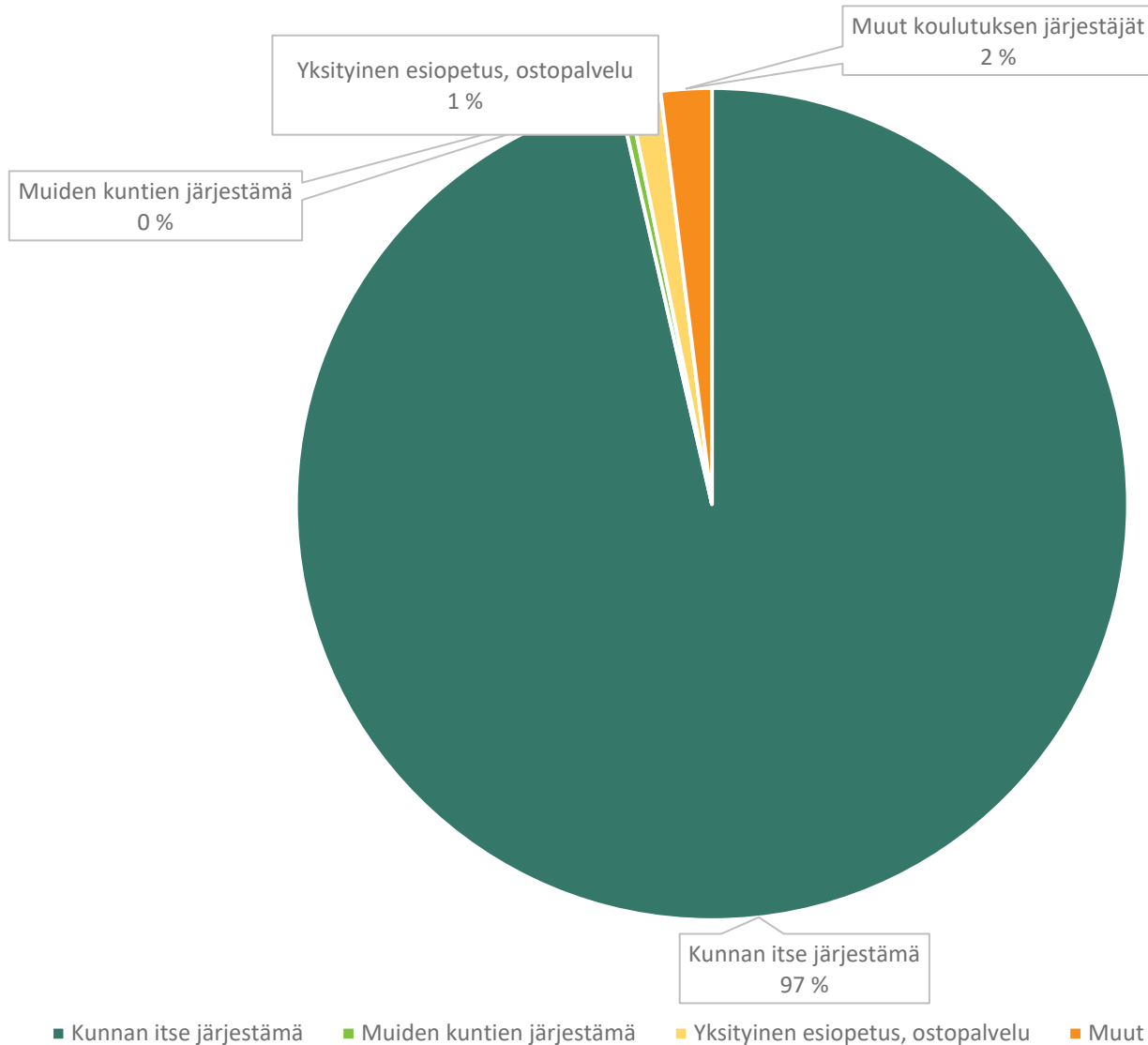
Tampereen
KAUPUNKISEUTU

Palveluverkko

Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

Esiopetus järjestäjän mukaan seudulla

- Kunnat järjestävät itse suurimman osan esiopetuksesta.
- Esioppilas voi käydä esiopetuksessa myös toisella paikkakunnalla.
- Kunta voi myös hankkia esiopetuksen järjestämisen ostopalveluna yksityiseltä toimijalta.
- Lisäksi kaupunkiseudulla toimii yksityisiä koulutuksen järjestäjiä, jotka vastaavat itsenäisesti esiopetuksen järjestämisestä esioppilaille.

Esiopetuksen järjestämistavat

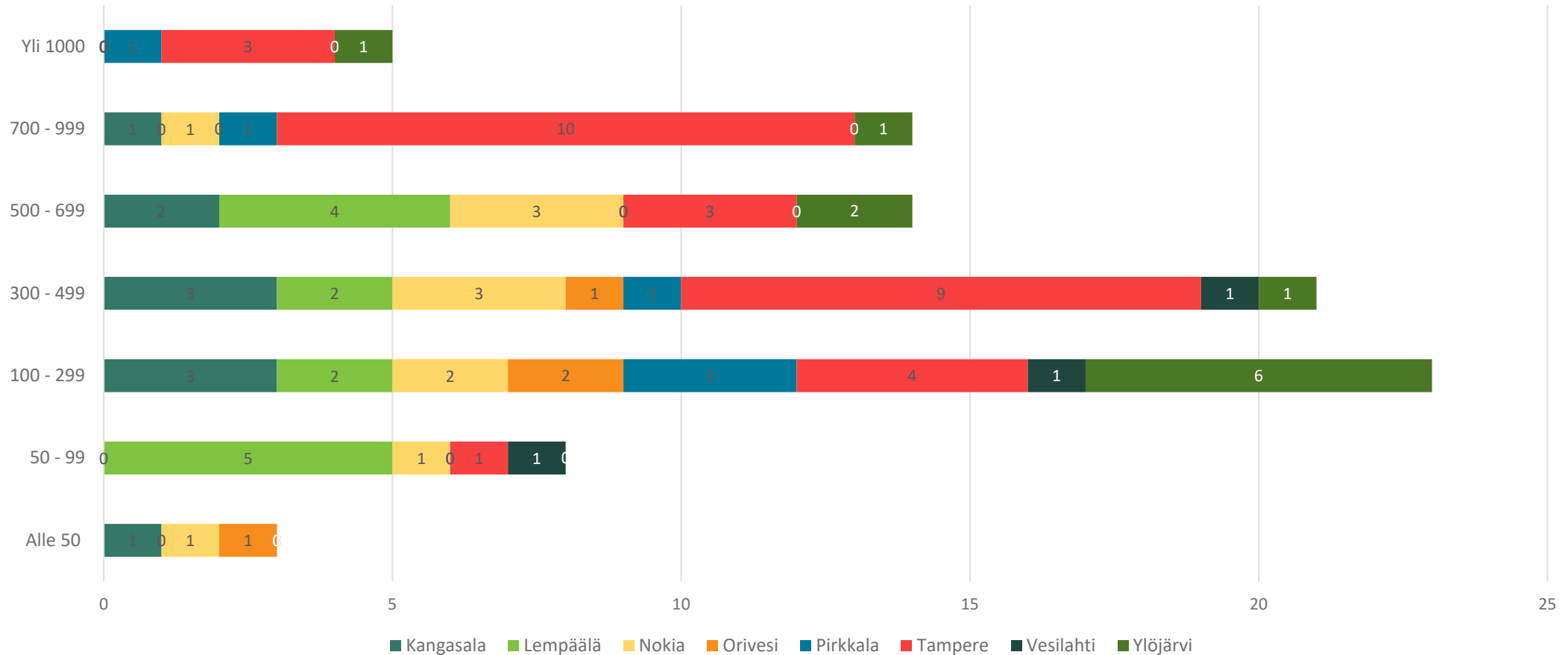
Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Esiopetuksen hallinnollinen organisointi on järjestetty eri tavoin eri kunnissa.
- Samoin esiopetusta annetaan kouluilla tai päiväkodeilla riippuen kunnasta. 2000-luvulla on siirrytty enenevässä määrin esiopetuksen antamiseen kouluilla.
- Esiopetuksen henkilöstöön voitiin aiemmin soveltaa joko kunnallista yleistä virka- ja työehtosopimusta (kvtes) tai opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimusta (ovtes) riippuen esiopetuksen hallinnollisesta organisoinnista. Työehtosopimusten keskeisimmät erot liittyvät työajan määräytymisperusteisiin.

	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi
Pääsääntöinen järjestämispaikka	Koulu	Koulu	Päiväkoti	Koulu	Koulu	Koulu	Koulu	Päiväkoti
Hallinnollinen organisointi	Varhaiskasvatus	Opetus	Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatus	Opetus	Varhaiskasvatus	Opetus	Varhaiskasvatus
Noudatettava työehtosopimus	Varhaiskasvatuksen opettajat siirtyivät ovtesin piiriin 1.9.2021 alkaen, joten koko opetushenkilöstö on saman työehtosopimuksen piirissä. Miten esiopetus on hallinnollisesti järjestetty, ratkaisee noudatettavan liitteen ja siihen liittyvät ehdot.							

Koulujen koot oppilasmäärän mukaan jaoteltuina lukuvuonna 2023–2024

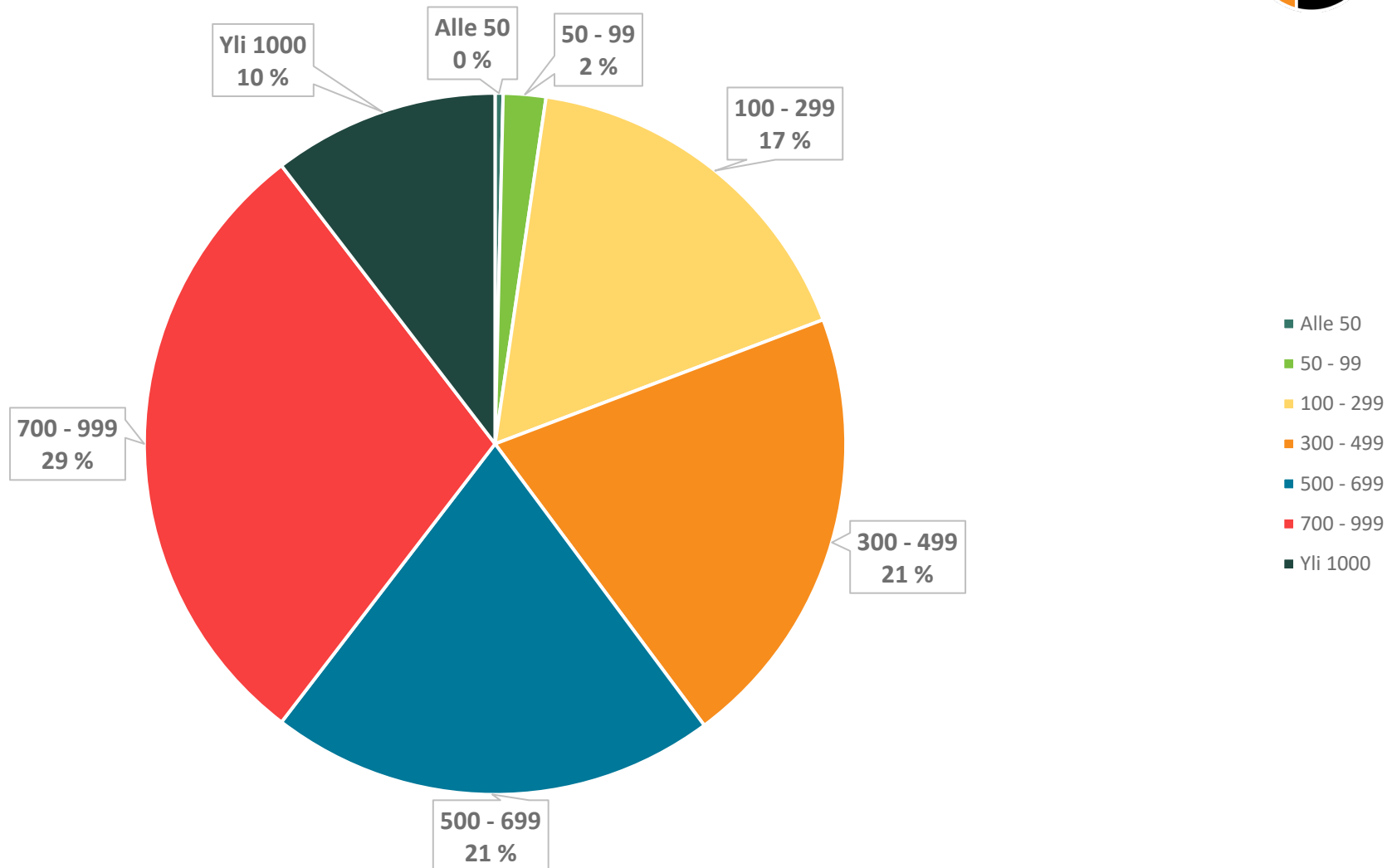

- Kuviosta käyvät ilmi kaupunkiseudun kunnissa olevien eri kokoisten koulujen lukumäärät.

Seudun oppilaiden sijoittuminen eri kokoisiin kouluihin lukuvuonna 2023–2024

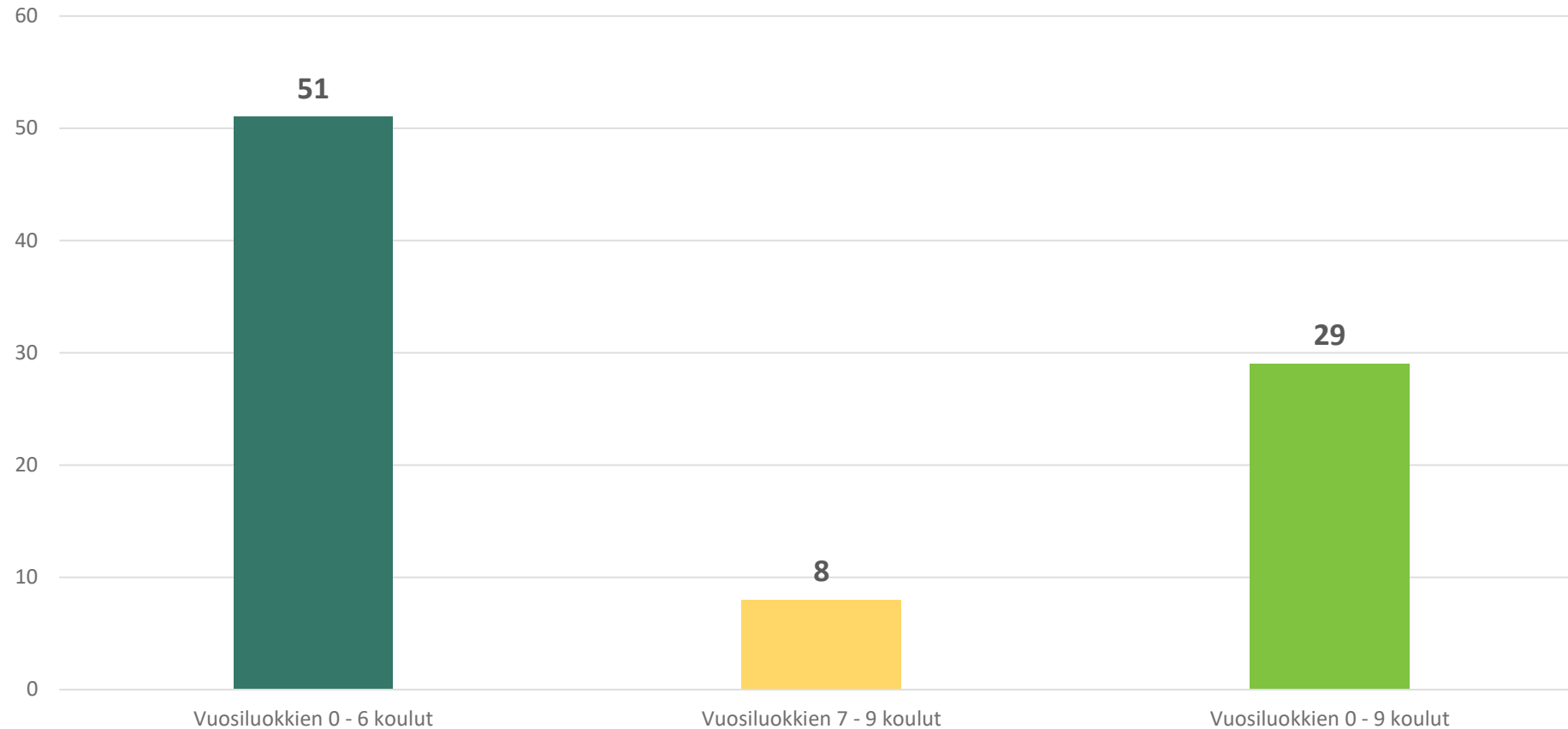
Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa esitetään seutukuntien oppilaiden sijoittuminen eri kokoisiin kouluihin.
- Koulujen määrä kuvaa hallinnollisia yksiköitä.

Koulujen lukumäärä seudulla tyypeittäin lukuvuonna 2023–2024

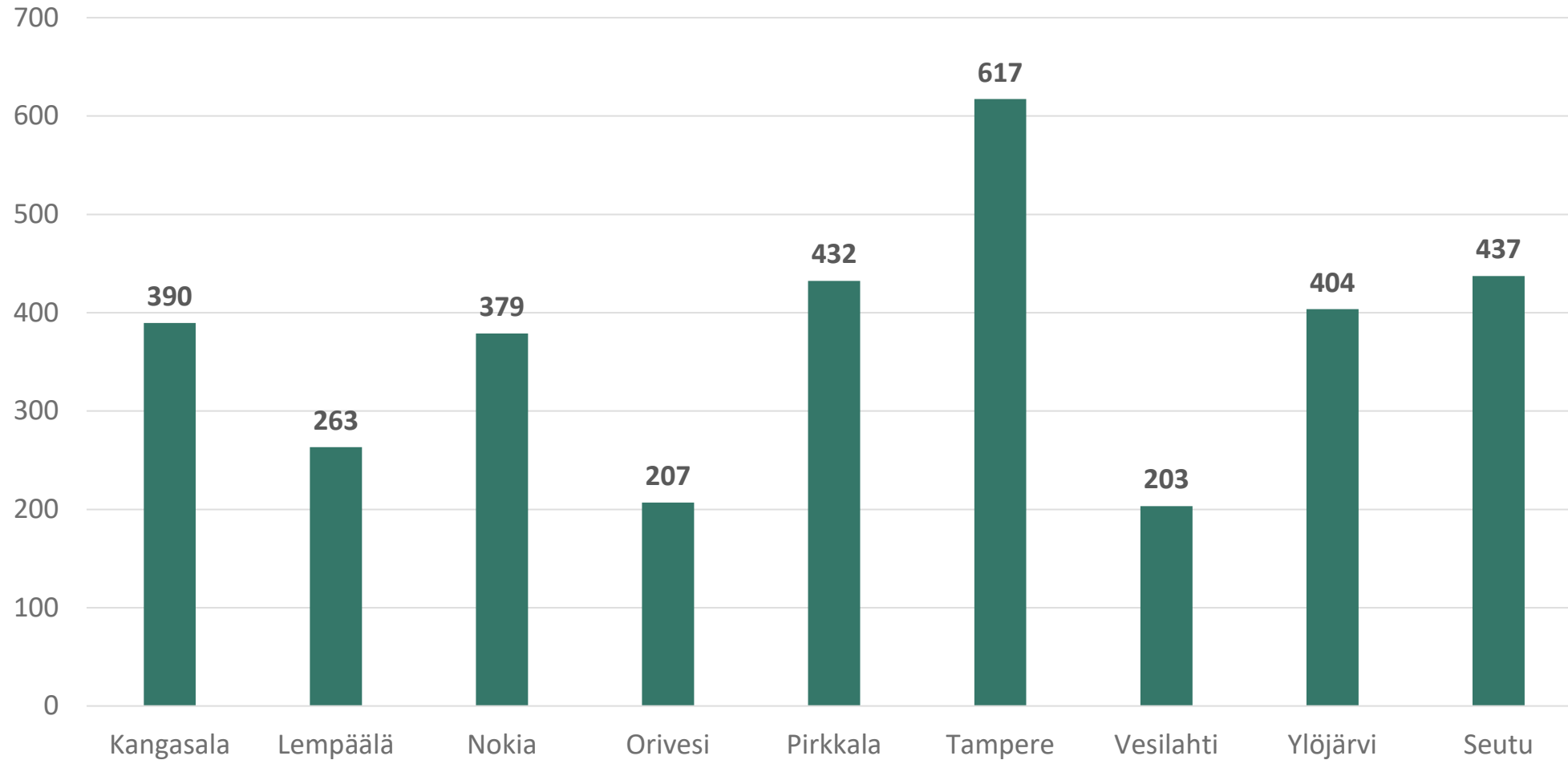

- Yhtenäiskoulujen lukumäärä ylittää vuosiluokkien 7–9 koulujen määrän seudulla.

Koulujen keskimääräinen oppilasmäärä seudulla lukuvuonna 2023–2024

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

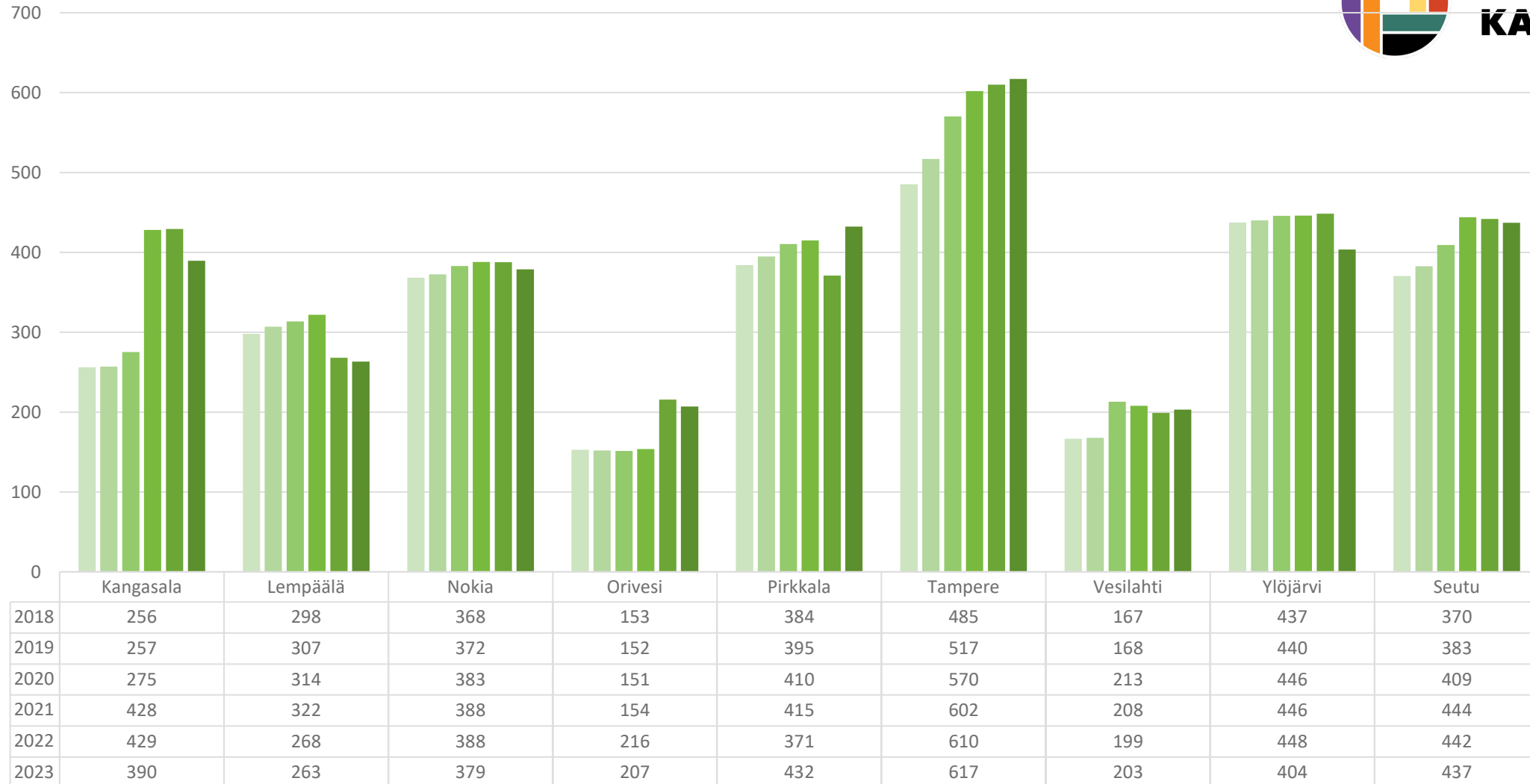

- Koulujen keskimääräinen koko on saatu jakamalla oppilasmäärä koulujen lukumäärällä.
- Koulujen määränä on käytetty hallinnollisia yksiköitä.

Koulujen keskimääräinen oppilasmäärän kehittyminen

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

- Koulujen keskimääräinen oppilasmäärä nousi edelliseen lukuvuoteen verrattuna. Tämä selittyy historiatietojen korjauksella.
- Koulujen määränä on käytetty hallinnollisia yksiköitä.

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

Yhteenveto

Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

- Perusopetuksen oppilasmäärä on seudullisesti pysynyt edellisen lukuvuoden tasolla, mutta osassa kunnista oppilasmäärä on jo laskenut. Perusopetukseen siirtyvät ikäluokat ovat edelleen aiempaa pienempiä, joten oppilasmäärä saattaa kääntyä seututasolla laskuun.
- Esioppilaiden lukumäärä on laskenut noin 320 oppilaalla (7,7 %) lukuvuonna 2023–2024 edelliseen lukuvuoteen nähden. Oppilasmäärä ei noussut yhdessäkään kunnassa.
- Keskimääräinen ryhmäkoko on laskenut edellisvuodesta.
- Oppilaskohtaiset kustannukset kasvoivat merkittävästi. Kasvusta yli puolet selittyi opetuksen kustannusten kasvusta.
- Tukea tarvitsevien oppilaiden osuus on edelleen kasvanut. Tehostetun tuen oppilaiden osuus on kasvanut yhdellä ja erityisen tuen oppilaiden osuus puolella prosenttiyksiköllä.
- Osallistuminen aamu- ja iltapäivätoimintaan on lisääntynyt edelliseen lukuvuoteen verrattuna molempien vuosiluokkien osalta.
- Kuraattori- ja psykologipalvelut ovat siirtyneet Pirhan järjestettäväksi. Palvelut eivät kuitenkaan kohdistu kuntien välille täysin tasaisesti.

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

Johtopäätökset ja toimenpide- ehdotukset kunnittain

Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

Johtopäätökset

- Oppilasmäärä ei ole lähtenyt laskuun.
- Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien määrä on kasvanut.
- Oppilaskohtaisten kustannusten, tuntijaon ja tvt-laitteiden osalta on huomattava, että Kangasalla on merkittäviä rahasto- ja valtion rahoittamia hankkeita.
- Tehostetun tuen oppilaita on enemmän kuin seudulla keskimäärin.
- Kangasalla kokonaiskustannukset ovat nousseet reilusti kuten muissakin kunnissa.

Toimenpide-ehdotukset

- Aamupäivätoimintaa järjestettiin Kangasalla lv 2023-2024.
- Seurattava, onko tukitoimilla vaikutuksia erityisen tuen oppilaiden määriin.
- Rahasto- ja hankerahoitukset vaikuttavat positiivisesti resursseihin. Kustannusten kehitystä seurataan tiiviisti erityisesti talouden tasapainottamisen takia.

Johtopäätökset

- Oppilaiden henkilökohtaisten tvt-laitteiden lukumäärä on kehittynyt aikaisemmasta.
- Tehostetun tuen oppilaiden määrä perusopetuksen vuosiluokilla 1-9 on kaupunkiseudun keskiarvoissa.
- Oppilaanohjaajien määrä / oppilas on kehittynyt positiivisesti.
- Lempäälässä oppilaskohtaiset kustannukset kiinteistökustannuksia verrattaessa ovat korkeammat kuin useissa muissa seudun kunnissa.
- Alakoulujen oppilasmäärä tulee laskemaan.

Toimenpide-ehdotukset

- 1:1-laitteiden hankinnasta on laadittu 3-vuotissuunnitelma, mikä kunnan sopeutus päätösten vuoksi on toistaiseksi katkolla.
- Pedagogien tuen oikea-aikainen ja oppilaskohtainen kohdentuminen.
- Oppilaanohjaukseen resurssointi mm. oppivelvollisuuslain myötä.
- Kiinteistökustannusten seuranta ja toimenpiteet osana palveluverkkotarkastelua.
- Dynaaminen palveluverkkotarkastelu toimivan ja taloudellisesti kestävä palveluverkon turvaamiseksi.

Johtopäätökset

- Syntyvyyden vähenemä näkyy pienenevänä oppilasmääränä.
- Opetuskustannukset ovat edelleen seudullisessa vertailussa edullisia.
- TVT-laitteiden määrä on hyvällä tasolla, erityisesti Cromebookien määrä.
- Erityisen tuen oppilaiden määrä Nokialla on kaupunkiseudun suurin kolmannesta luokasta eteenpäin.
- Oppilaiden määrä opinto-ohjaajaa kohden on suuri.

Toimenpide-ehdotukset

- Koulusijoittelurajoja on syytä tarkastella.
- Konsultointia eri tukimuotojen käyttämisestä eri tuen portailla on lisättävä.
- Alkuopetus on tärkeä nostaa painopisteeksi.
- Opinto-ohjaukseen on lisättävä resurssia.

Johtopäätökset

- Oriveden esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä on laskenut.
- Koulujen keskimääräinen oppilasmäärä on noussut kahden kyläkoulun lakkauttamisen vuoksi.
- Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään kouluilla koko kaupungissa vuohoitoa lukuun ottamatta.
- Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuminen on noussut 1. vuosiluokalla 10 prosenttiyksikköä.
- Perusopetuksen laskennallinen keskimääräinen ryhmäkoko on seudun pienin Nokian ja Tampereen kanssa.
- Pidentetyn oppivelvollisuuden oppilaiden osuus ja luokkamuotoinen erityisopetus ovat kasvaneet paikkakunnalle perustetun erityislapsille tarkoitetun ryhmäkodin myötä.
- Oppilaiden tukeen ja hyvinvointiin on resursoitu ja haettu hankerahoituksia. Laskennalliset oppilasmäärät koulun- käynninohjaajia ja erityisopettajia kohti ovat seudun pienimmät.
- Opettajien ja oppilaiden käytössä olevaa TVT-laitekantaa tulee lisätä.

Toimenpide-ehdotukset

- Selvitetään esiopetusta täydentävän kerhotoiminnan järjestämistä.
- TVT-laitekantaa lisätään suunnitelmallisesti hankkimalla jokaiselle 4. ja 7. vuosiluokan oppilaalle omat Chromebookit.
- Oppilaiden tukeen ja hyvinvointiin on tärkeä resursoida edelleen. Hankerahoituksia hyödynnetään aktiivisesti.

Johtopäätökset

- Aamu- ja iltapäivätoiminnan osallistumisprosentti on korkea ja edelleen pienessä kasvussa.
- Oppilaskohtaiset kulut ovat nousussa aiempiin vuosiin verrattuna, suuri kuluerä kiinteistökulut – takana väistötilojen tarve (2022 puolet oppilaista väistötiloissa) ja palveluverkon merkittävä päivitystyö. Opetukseen käytetään varoja keskitasoa hieman enemmän.
- Laskennallinen ryhmäkoko edellisten vuosien tasolla, osin erityisavustusten kautta saadun rahoituksen avulla.
- Tuen oppilaiden määrä aiempiin vuosiin verrattuna samalla tasolla, vuosiluokilla 1-2 tehostetun tuen oppilaita vähemmän kuin aiemmin.
- TVT-laitteiden määrää oppilasta kohden on pystytty vuosittain kasvattamaan, edelleen kuitenkin hieman keskimääräistä pienempi.

Toimenpide-ehdotukset

- Kiinteistökulujen tason seuranta tulevina vuosina koulujen rakennushankkeiden valmistuessa.
- Alkuopetuksen tuen oppilaiden määrän seuranta, tuen toteuttaminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa – ohjaajatukea saatavilla keskimääräistä enemmän.
- Erityisavustusten tason mahdollisen muutoksen vaikutuksia opetuksen järjestämiseen on seurattava.

Johtopäätökset

- Oppilasmäärä ei ole laskenut, koska maahanmuuttajien määrä on jatkanut kasvuaan.
- Kuljetuskustannukset ovat alhaiset, koska erityisluokkia on joka koulupolulla.
- Koulupsykologien ja -kuraattorien määrä on kohtuullisen hyvä.
- Oppilaiden henkilökohtaisten laitteiden määrä tulee kasvamaan merkittävästi syksyllä 2024 tehtyjen lisäysten johdosta.
- Ateriakustannukset ovat nousseet edelleen.

Toimenpide-ehdotukset

- Kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen kehittäminen.
- Tuen lainsäädännön uudistamien tulee vaatimaan resurssointia.
- Henkilöstön osaamista tulee lisätä tulevaisuudessa.
- Laitteiden määrän kasvattamista jatketaan.

Johtopäätökset

- Pienevistä ikäluokista johtuva oppilasmäärän lasku haastaa oppilaskohtaisten kulujen hallinnan.
- Keskimääräistä suurempi erityisen tuen oppilaiden osuus kuormittaa sekä toiminnallisesti että taloudellisesti.
- Koulunkäynninohjaajien määrä suhteessa oppilaisiin ja tuen oppilaisiin on selvästi seudun keskiarvoa suurempi.

Toimenpide-ehdotukset

- Tulee tarkastella keinoja sopeuttaa opetuksen järjestämisen rakenteet pieneneviin ikäluokkiin sopivaksi.
- Oppimisen tuen lakimuutosten toimeenpanon yhteydessä on löydettävä rakenteet ja resurssointi, jolla turvataan oppimisen tuen palvelut kestävästi.

Johtopäätökset

- Oppilasmäärä on pysynyt samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna, vaikka alakoululaisten määrä on vähentynyt. Vastaavasti yläkoululaisia on taas enemmän kuin aiemmin.
- Laskennalliset ryhmäkoot on saatu pidettyä samanlaisella tasolla edelliseen vuoteen verrattuna, sillä valtionavustus korona-ajan jälkeiseen oppimisvajeen vähentämiseksi on ollut vielä käytössä.
- Tehostetun tuen oppilaita on Ylöjärvellä enemmän kuin muissa seudun kunnissa.

Toimenpide-ehdotukset

- Ylöjärvellä jatketaan erityisopetuksen hajauttamista lähikouluihin niin, että lähikoulut voivat omien resurssiensa avulla järjestää esim. pienryhmä-opetusta tarpeen mukaan. Toteutus etenee suunnitelman mukaan ja vaatii vielä lisäresursseja.
- Joustavan esi- ja alkuopetuksen toiminnan kehittäminen jatkuu Siivikkalan pilotissa, mutta myös muissa kouluissa.